

FÖREDRAGNINGSLISTA
2016-09-12

KOMMUNALA PENSIONÄRSRÅDET

Tid	Onsdagen den 21 september 2016 kl. 08.30
Plats	Dirigenten, plan 1, Stadshuset
Sekreterare	Elin Malmqvist
Ordförande	Ulla Rygin (S)

Ärenden

1. Protokollets justering

2. Fastställande av dagordning

Informationsärenden

3. Uppföljning handlingsplan mot våld i nära relation och hedersrelaterat våld och förtryck 2016-2018

Anne Rinne, utredare, utredning och administration

Underlag

Tjänsteskrivelse, 2016-06-15

Handlingsplan mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck 2016-2018, 2016-05-17

Yttrande kommunala pensionärsrådet, 2016-08-15

4. Information om kommunens trygghets- och säkerhetsarbete

Michael McCarthy, brottsförebyggare, säkerhetsavdelningen

Beslutsärenden

5. Riktlinjer arbetsgrupper

Beslutsunderlag

Förslag på riktlinjer 2016-09-12

6. Motion av Ann-Marie Larsson "Snöskottning till äldre"

Dnr: KS 16/262

Beslutsunderlag

Förslag till yttrande, kommunala pensionärsrådet, 2016-09-09

Motion av Ann-Marie Larsson "Snöskottning till äldre"

7. Information från nämnder och styrelser

8. Information "Bevara dig väl – en dag om ditt boende och din fritid"

9. Information från arbetsgrupper

Underlag

Minnesanteckningar från arbetsgrupper

10. Information från samordnare

11. Ärendeföljning

Beslutsunderlag

Ärendebalans, daterad 2016-09-12

Inlämnade yttranden:

Yttrande boendeplan 2017-2019, daterat 2016-09-09

Yttrande taxor och avgifter 2017, daterat 2016-08-30

Yttrande Ytterjärna konsthall och konferens, daterat 2016-08-30

Yttrande Sporren 1 m.fl., daterat 2016-08-30

Yttrande Kolpenäs och Södra, 2016-08-30

Yttrande framtida inriktning för färdtjänsten, 2016-08-30

Yttrande våld i nära relationer, daterat 2016-08-15 (se ärende 3)

12. Övrigt

Ulla Rygin (S)

Ordförande

Kommunala pensionärsrådet

Telefon (direkt): 070 287 86 13

E-post: ulla.rygin@sodertalje.se

Elin Malmqvist

Sekreterare

Kommunala pensionärsrådet

Telefon (direkt): 08-523 049 79

E-post: elin.malmqvist@sodertalje.se

3

TJÄNSTESKRIVELSE

2016-06-15

Kommunstyrelsens kontor

Handlingsplan - mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck

Utbildningsnämnden dnr: 16/066

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsens kontor har fått i uppdrag att ta fram en ny handlingsplan för att motverka våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck. Kommunstyrelsens kontor har i samverkan med samordnare för kvinnofrid/våld i nära relationer och representanter för social- och omsorgskontoret arbetat fram ett förslag på handlingsplan mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck. Samtal har också förts med nyckelpersoner från utbildningskontoret, kultur-, och fritidskontoret, samhällsbyggnadskontoret samt kvinnojouren/tjejjouren. Handlingsplanen ska gälla under perioden 2016-2018. Förslaget till ny handlingsplan bygger på regeringens handlingsplan för att bekämpa mäns våld mot kvinnor, hedersrelaterat våld och förtryck samt våld i samkönade relationer (Skr. 2007/08:39). Planen bygger också på Socialstyrelsens nationella riktlinjer och råd om våld i nära relationer (2014:4). Det övergripande målet i kommunens nya handlingsplan är regeringens fjärde jämställdhetspolitiska mål om att mäns våld mot kvinnor ska upphöra.

Utbildningsnämnden föreslås godkänna planen mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck för perioden 2016-2018.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelsens kontors tjänsteskrivelse daterad den 15 juni 2016.

Förslag till handlingsplan mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck 2016-2018, daterad den 15 juni 2016.

Ärendet

Kommunstyrelsens kontor har fått i uppdrag av kommunstyrelsen att ta fram en ny handlingsplan för arbetet mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck. Den nya planen är framtagen i samverkan med samordnaren kvinnofrid/våld i nära relation och ett flertal representanter från olika verksamheter. Handlingsplanen omfattar kvinnor, män och barn med varierande ålder, etnisk bakgrund, sexuell läggning, religiös tillhörighet samt funktionalitet. Planen har till syfte att synliggöra, motverka och förebygga våld i nära relationer. Den syftar också till att särskilt uppmärksamma våldsutsatthet hos särskilt sårbara grupper. De åtgärder som föreslås i planen har till syfte att utveckla arbetet under perioden 2016-2018. Den nya planen kallas "Handlingsplan mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck 2016-2018". Det övergripande målet i planen är regeringens fjärde jämställdhetspolitiska mål om att mäns våld mot kvinnor ska upphöra. För att nå det övergripande målet i planen behövs insatser på alla samhällsområden och grundläggande attitydförändringar.

Delmål som är kopplade till det övergripande målet:

1. Kommunens personal ska ha kunskap på området mäns våld mot kvinnor och barn som lever med våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck och våld i samkönade relationer. Verkningsfulla metoder ska utvecklas, och vara anpassade för målgruppen. Den personal som arbetar med våldsutsatta och barn ska ha förmågan att omsätta kunskaperna i det praktiska arbetet.
2. Alla våldsutsatta personer som vänder sig till kommunen ska få det stöd och skydd som de behöver oavsett ålder, kön, utländsk bakgrund, sexuell läggning, funktionalitet, missbruk eller beroende.
3. Kommunen ska säkerställa ett väl fungerande samarbete med rutiner för gemensamt operativt arbete, ansvarsfördelning och uppföljning för att uppfylla de våldsutsattas behov av hjälp och stöd.
4. Det ska finnas ett väl utvecklat arbete med hälsofrämjande och förebyggande insatser inom kommunen.

Till delmålen finns ett antal åtgärder som respektive nämnd ansvarar för. Alla nämnder har ett övergripande ansvar för implementering och rapportering inom sina respektive områden i handlingsplanen. Kommunstyrelsen ska årligen följa upp handlingsplanen. Resultatet av

uppföljningen redovisas i anslutning till årsredovisningen. Kommunstyrelsen har också i uppdrag att vart tredje år revidera handlingsplanen.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Förslaget om att utveckla AVC (Antivåldscenter) och förslaget om att utöka resurserna på mansmottagningen, kan medföra ekonomiska konsekvenser. Social- och omsorgskontoret föreslås därför att beakta dessa behov i kommande mål- och budgetprocesser.

Kommunstyrelsens kontors förslag till utbildningsnämnden:

1. Förslag till ny handlingsplan mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck 2016-2018 godkänns.

Peter Fredriksson
Utbildningsdirektör

Handläggare:
Anne Rinne
Enheten för utredning och hållbarhet
Telefon (direkt): 08 523 0 6460
E-post: anne.rinne@sodertalje.se

Beslutet skickas till

Akten

Handlingsplan

– mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld
och förtryck 2016-2018

”Våld är varje handling riktad mot en annan person som genom denna handling skadar, smärtar, skrämmer eller kränker, får denna person att göra något mot sin vilja eller avstå från att göra något den vill” (Per Isdal, ATV Norge).

Barnkonventionen (§19)

”Barnet har rätt att skyddas mot fysiskt eller psykiskt våld och mot vanvård eller utnyttjande av föräldrar eller andra vårdnadshavare”.

Rapport | 2016-05-17

Handläggare:

Anne Rinne

Enheten för utredning och hållbarhet

Kommunstyrelsens kontor

Telefon (direkt): 08 523 0 6460

Innehållsförteckning

Inledning	3
Uppdraget.....	4
Mål och syfte med planen.....	4
Ansvar och uppföljning.....	4
Öppna jämförelser betydelse i det systematiska uppföljnings- och förändringsarbetet	5
Bakgrund	6
Internationella överenskommelser, nationella lagar och riktlinjer	6
Våld i nära relationer	8
Begreppet våld	8
Våldets omfattning.....	8
Orsaker till våld.....	9
Nulägesbeskrivning och utvecklingsbehov	12
Målgrupper	14
Handlingsplanens övergripande mål	15
Delmål 1. Kunskap, utbildning och metodutveckling	15
Åtgärder:	16
Delmål 2. Stöd och hjälp till våldsutsatta och våldsutövare	18
Åtgärder:	18
Delmål 3. Intern och extern samverkan	19
Åtgärder:	19
Delmål 4. Förebyggande arbete	20
Åtgärder:	20

Inledning

Våld i nära relationer är ett omfattande folkhälso- och samhällsproblem och ett allvarligt brott som medför stora konsekvenser för individer, relationer och för samhälle. Våldet orsakar psykiskt och fysiskt lidande för de utsatta och leder till höga kostnader för den enskilde och samhället. Mörkertalen är höga, men kunskapen om våldets omfattning, uttryck och orsak ökar i och med det arbete som görs globalt, nationellt och lokalt för att motverka våld i nära relationer.

Nationellt center för kvinnofrids (NCK) studie -*Våld och hälsa, en befolkningsundersökning om kvinnor och mäns våldsutsatthet samt kopplingen till hälsa* (2014), visar att var femte kvinna och var tjugonde man i Sverige har utsatts för allvarligt sexuellt våld. Lika många kvinnor har också under sitt vuxna liv utsatts för upprepat och systematiskt psykiskt våld av en partner eller tidigare partner.¹ Under 2015 polisanmälades i Sverige 13830 fall av misshandel mot kvinnor i nära relationer, och 3119 fall av misshandel mot män i nära relationer. Kriminalstatistiken visar att ungefär 85-90 procent av förövarna som begår brott i nära relation mot kvinnor är män.

Regeringens satsningar mot mäns våld mot kvinnor har varit kraftfulla de senaste 15 åren². Flera statliga uppdrag har getts till myndigheter och organisationer. Socialstyrelsen har producerat råd, skrifter och vägledningar till socialtjänsten, såsom SOSFS (2014:4), Våld- handboken om socialtjänstens och hälso- sjukvårdens arbete med våld i nära relationer (2015), Sällan sedda - våldsutsatta kvinnor med funktionsnedsättning, (2011), Skylla sig själv- våldsutsatta kvinnor med missbruks- och beroendeproblem (2011), Att vilja se, vilja veta och att våga fråga – vägledning om att öka förutsättningarna för att upptäcka våld (2014).

Kommuner har under de senaste åren kunnat söka statliga bidrag och utvecklingsmedel för kunskaps- och verksamhetsutveckling. Inspektioner av kommunernas arbete med våldsutsatta kvinnor och barn visar att förändrings- och förbättringsarbeten har utförts men det har också riktats kritik mot att arbetet inte uppfyllt förväntningarna i fråga om effektivitet, kvalitet och samordning³.

¹ Nationellt centrum för kvinnofrid, Uppsala universitet (2014). *En befolkningsstudie om kvinnors och mäns våldsutsatthet samt kopplingen till hälsa*.

² SOU 2014:49 *Våld i nära relationer – en folkhälsofråga förslag för effektivare arbete*. Delbetänkande förslag för ett effektivare arbete del 1 av 2.

³ SOU 2014:71 *Ett jämställt samhälle fritt från våld – utvärdering av regeringens satsningar 2010-2014*. Delbetänkande av utredningen som ska föreslå en nationell strategi mot mäns våld mot kvinnor.

Uppdraget

I Södertälje kommun har frågan om mäns våld mot kvinnor och hedersrelaterat våld och förtryck länge haft hög prioritet. Kommunstyrelsens kontor (Ksk) har fått i uppdrag av kommunstyrelsen att ta fram en handlingsplan för arbetet som ersätter den tidigare handlingsplanen från 2011. Den nya planen är framtagen i samverkan med samordnaren kvinnofrid/våld i nära relationer och ett flertal representanter från social- och omsorgskontorets verksamheter. Ett antal workshops har hållits i syfte att inventera och kartlägga behov- och utvecklingsområden. Lagstiftning, Socialstyrelsens nationella riktlinjer och råd på området, kommunala program och aktuell forskning har beaktats. Intervjuer och samtal har också förts med nyckelpersoner för kultur- och fritidskontoret, utbildningskontoret och frivilligorganisationer. Handlingsplanen omfattar kvinnor, män och barn med varierande ålder, etnisk bakgrund, sexuell läggning, religiös tillhörighet samt funktionalitet. Planen benämns Handlingsplan mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck 2016-2018.

Mål och syfte med planen

Planens övergripande målsättning är detsamma som regeringens fjärde jämställdhetspolitiska mål att mäns våld mot kvinnor ska upphöra⁴. Södertälje kommuns plan har till syfte att synliggöra, motverka och förebygga våld i nära relationer. Den syftar också till att särskilt uppmärksamma våldsutsatthet hos särskilt sårbara grupper. För att nå det övergripande målet i planen behövs insatser på alla samhällsområden och grundläggande attitydförändringar. De åtgärder som föreslås i planen har till syfte att utveckla arbetet under perioden 2016-2018.

Ansvar och uppföljning

En handlingsplan ska konkret ange vad som ska göras och när det ska vara genomfört.

Handlingsplanen ska säkerställa att alla nämnder arbetar för de gemensamma målen och att en tydlig uppföljning görs. För att målen ska nås krävs insatser inom alla kommunens verksamheter och attitydförändringar i samhället. Strategierna för att nå målen i handlingsplanen är kommunövergripande och inriktade på samverkan. Avgörande för det konkreta utvecklingsarbetet är respektive nämnders egna aktiviteter i verksamhetsplanerna. Nämnderna har ansvar för att implementera och årligen följa upp arbetet inom sina respektive områden. Kommunstyrelsen ansvarar för att leda nämndernas arbete och ska årligen följa upp genomförandet av planen. Kontoren ansvarar för att arbetet utförs enligt gällande lagstiftning och riktlinjer. Verksamheterna ska varje år göra en bedömning av hur långt man kommit i arbetet med att realisera handlingsplanens mål.

Det är angeläget att planen blir ett levande dokument och att den används i utvecklingsarbetet under de kommande åren. Den ska också följas upp kontinuerligt. För att detta ska fungera behövs en grupp som består av representanter från verksamheterna som tillsammans med Ksk och samordnaren för kvinnofrid/våld i nära relationer träffas regelbundet i syfte att följa upp uppsatta mål och

⁴ Regeringens skrivelse 2007/08:39.

åtgärder. Utan detta stöd riskerar arbetet mot våld i nära relationer bli ett sidospår utan integrering i det ordinarie arbetet.

Öppna jämförelser betydelse i det systematiska uppföljnings- och förändringsarbetet

Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) har sedan 2006 drivit på utvecklingsarbetet inom området kvinnofrid- och våld i nära relationer genom sitt arbete med Öppna jämförelser (ÖJ). Öppna jämförelser är ett verktyg för att analysera, följa och utveckla socialtjänstens verksamheter på lokal, regional och nationell nivå. Syftet med öppna jämförelser är att stimulera till verksamhetsutveckling för att främja en jämlik socialtjänst. Verksamhetsförbättringar ska även komma brukarna till del. I öppna jämförelser kan verksamheter jämföras på kommun och ibland enhetsnivå utifrån indikatorer, bakgrundsmått och bakgrundsuppgifter. Resultatet av de årliga öppna jämförelserna bör tas till vara som ett viktigt underlag för ett systematiskt förbättringsarbete. I denna handlingsplan mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck understryks därför vikten av att använda ÖJ Brottsoffer som en kompletterande metod för att identifiera utvecklingsområden. Eftersom Öj genomförs varje år är det också ett viktigt instrument för uppföljning.

Bakgrund

Internationella överenskommelser, nationella lagar och riktlinjer

I arbetet med handlingsplanen har internationella, regionala och lokala dokument som tar upp frågan om våld i nära relationer varit vägledande.

FN:s Barnkonvention (1989) fastslår att varje stat ansvarar för att vidta åtgärder för att skydda alla barn mot fysiskt och psykiskt våld, övergrepp, vanvård och utnyttjande (§19).

Sverige godkände 2014 Europarådets konvention från 2011 (Istanbulkonventionen) som handlar om att förebygga och bekämpa våld mot kvinnor och våld i hemmet. Konventionen gäller alla former av våld. I konventionen finns bestämmelser om rätt till stöd till exempel lämpliga och lättillgängliga skyddade boenden samt om förebyggande arbete i form av behandlingsprogram för våldsutövare⁵. Konventionen är rättsligt bindande. Sverige godkände 2013 Europarådets konvention om skydd för barn mot sexuell exploatering och sexuella övergrepp (Lanzarotekonventionen)⁶.

I FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning slås fast att kvinnor och flickor med funktionshinder löper större risk än andra kvinnor att utsättas för våld, skada, övergrepp, vanvård och försummelse både i och utanför hemmet. Staten ska vidta åtgärder för att personer med funktionsnedsättning får sina mänskliga rättigheter tillgodosedda. Staten ska se till att utnyttjande, våld och övergrepp mot kvinnor och barn med funktionsnedsättning identifieras, utreds och lagförs.⁷

Europeiska unionens råd antog 2012 ett direktiv om miniminormer för brottsoffers rättigheter. Syftet med direktivet är att säkerställa att brottsoffer får lämpligt stöd och skydd och att de får medverka i straffrättsliga förfaranden. Brottsoffer ska behandlas på ett respektfullt och professionellt sätt utan diskriminering.⁸

De senaste åren har svensk lagstiftning förstärkt det straffrättsliga skyddet för våldutsatta kvinnor, offer för sexuella övergrepp, människohandel och hedersvåld, samt barn som bevittnar våld.

Sexualbrottslagstiftningen är idag könsneutral och har utvidgats så att flera kränkande handlingar omfattas av våldtäktsbrottet. Lagändringar har också trätt i kraft mot äktenskapstvång och vilseledande tvångsäktenskapsresa. Brott på området våld i nära relationer sorteras under brottsrubriceringarna grov kvinnofridskränkning, grov fridskränkning och olaga förföljelse. Dessa brottskategorier omfattar också flera underbrott. Sexuellt våld regleras i 6:e kapitlet brottsbalken.

⁵ Europarådets fördragsserie nr 210. Europarådets konvention om förebyggande och bekämpning av våld mot kvinnor och av våld i hemmet.

⁶ Europarådets konvention om skydd för barn mot sexuell exploatering och sexuella övergrepp. www.regeringen.se/rattsdokument

⁷ DS 2008:23. FN:s konvention om människor med funktionsnedsättning.

⁸ <http://www.regeringen.se/promemoria-europaparlamentets-och-radets-direktiv-om-miniminormer-for-brottsoffers-rattigheter-samt-stod-till-och-skydd-av-brottsoffer>.

Brott mot barn finns också i den lagstiftning som behandlar sexuellt våld mot minderåriga⁹.

Socialtjänstens ansvar

Socialtjänsten är en nyckelaktör i arbetet med våldsutsatta kvinnor och deras barn och har även ett viktigt arbete att genomföra med våldsutövare. I Sverige har kommunerna enligt gällande bestämmelser ett stort ansvar när det gäller att förebygga och ge stöd till kvinnor och män som är inblandade i våld i nära relationer i både hetero- som i homosexuella relationer. Socialtjänstlagen (5 kap.11§) anger att det är kommunen som bär det yttersta ansvaret för att brottsutsatta får det stöd och den hjälp de behöver. Kommunen ska särskilt beakta att våldsutsatta kvinnor samt barn som bevittnat våld kan vara i behov av stöd och hjälp.

Socialstyrelsens riktlinjer och råd

Hösten 2014 publicerade Socialstyrelsen omarbetade föreskrifter och allmänna råd, våld i nära relationer (SOSFS 2014:4) där flera tidigare allmänna råd förändrats till föreskrifter. I kapitel 3 beskrivs socialnämndens ansvar att fastställa mål för arbetet med våldsutsatta och barn som bevittnat våld och beskriva när och hur målen ska uppnås. Socialnämnden har också ansvar för att fastställa var i verksamheten ansvaret ligger för att utreda, fatta beslut i, och följa upp ärenden som gäller våldsutsatta eller barn som utsatts för eller bevittnat våld. Skrivningen kring barn som bevittnat våld har skärpts. Dessa barn ska nu utredas på samma sätt som barn som blivit fysiskt utsatta.

I Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete (SOSFS 2011:9) framgår att den som bedriver socialtjänst ansvarar för att det ska finnas system som innehåller processer och rutiner som säkerställer att verksamheten uppfyller ställda krav. I Södertälje kommun utvecklas ett digitalt ledningssystem där processer och rutiner för våldsärenden finns beskrivna. Det kommer att starta i maj 2016.

⁹ SOU:(2010:71). *Sexualbrottslagstiftningen, utvärdering och reformförslag.*

Våld i nära relationer

Begreppet våld

Våld i nära relationer är ett välkänt begrepp. Den innefattar fysiskt, psykiskt, sexuellt och ekonomiskt våld som ofta är systematiskt och upprepat. Våld i nära relationer inkluderar även kontroll, hot, utnyttjanden, förtryck och försummelse. En ofta använd könsneutral definition av våld har formulerats av den norska psykiatrikern Per Isdal. *”Våld är varje handling riktad mot en annan person som genom denna handling skadar, smärtar, skrämmer eller kränker, får denna person att göra något mot sin vilja eller avstå från att göra något den vill.”*

Hedersrelaterat våld inkluderas i begreppet våld i nära relationer. Socialstyrelsen och Länsstyrelsen i Stockholms län använder följande sammanfattande definition:

”Hedersrelaterat våld och förtryck innebär att våldet ses och uttalas av kollektivet som en legitim, oundviklig handling för att straffa olydnad, bevara gruppens heder och värna om gruppens sociala överlevnad”

Våldets omfattning

Män står för den övervägande delen av det allvarliga våldet mot kvinnor i nära relationer men våldet förekommer också i HBTQ- relationer och utövas av kvinnor mot män i heterosexuella relationer. Mörkertalet är stort. Studier visar att många våldsutsatta väljer att inte gå vidare och söka hjälp för sin utsatthet. Uppemot 80 procent av allt våld i nära relationer kommer inte till polisens kännedom¹⁰. Undersökningar visar att hälso- och sjukvården möter flest utsatta, sedan kommer frivilligorganisationerna följt av kommunerna. Det är alltså av största vikt att samverka mellan myndigheter och frivilligorganisationer fungerar, så att utsatta inte faller mellan stolarna, utan får hjälp att slussas till rätt instans.

I Nationellt center för kvinnofrids (NCK) studie *våld och hälsa, om kvinnors och mäns våldsutsatthet samt kopplingen till hälsa*, framgår att 14 procent av kvinnorna och fem procent av männen i Sverige efter 18 års ålder utsatts för fysiskt våld av en partner. 20 procent av kvinnorna och åtta procent av männen uppgav att de utsatts för upprepat och systematiskt psykiskt våld av nuvarande eller tidigare partner. Studien visar också att kvinnor i högre grad än män utsätts för sexuellt och psykiskt våld och att det finns en klar koppling mellan utsatthet för våld och psykisk och fysiskt ohälsa senare i livet¹¹.

Brottsförebyggande rådet (BRÅ) genomförde en nationell kartläggning av våld i nära relationer 2012. Av BRÅ:s undersökning framgår att kvinnor och män i princip utsätts för brott i lika stor

¹⁰ Brottsförebyggande Rådet, (2016).

¹¹ Nationellt Centrum för Kvinnofrid, Uppsala universitet, (2014). *Våld och hälsa, om kvinnors och mäns våldsutsatthet samt kopplingen till hälsa*.

utsträckning. Kvinnor utsätts dock för grövre och mer upprepat våld och kvinnor har oftare behov av sjukhusvård med anledning av skador orsakade av misshandel. Enligt brottstatistiken dödas minst 17 kvinnor per år av en partner eller tidigare partner. Brottet föregås ofta av en lång tidsperiod av hot och våld.

Många barn lever i familjer där någon form av våld förekommer. Studier visar att ca 60 procent av de barn som bevittnar våld själva är utsatta. Barnahus¹², i Södertälje har under 2015 genomfört 157 förhör av barn där det finns misstanke om våldsutsatthet. I kommuner som samverkar i Barnahus tenderar polisanmälningar att öka. Förklaringen till detta är att medvetenheten om problematiken såväl som benägenheten att anmäla ökar när det finns en väl etablerad samverkan mellan socialtjänst, polis och åklagarmyndighet. Barn och ungdomsenheten 0 – 12 år polisanmäler idag samtliga fall då det finns misstankar om misshandel av barn.

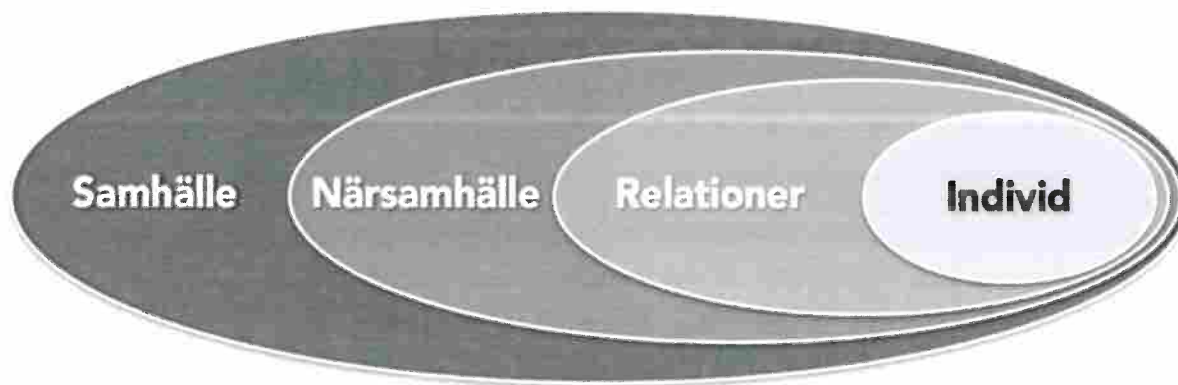
Hösten 2015 genomfördes en kartläggning kring hedersrelaterat våld och förtryck i kommunen. Handläggare med myndighetsutövning på social-och omsorgskontoret fick på gruppnivå svara på ett antal enkätfrågor. De områden som enkäten berörde var exempelvis upplevd förekomst av hedersrelaterat våld och förtryck, kompetensläge samt vilket riskbedömningsinstrument som används. Svaren visade att personal regelbundet möter personer som lever i en hederskontext och att personalen efterlyser kompetensutveckling. Det saknas också samsyn kring vilket skanningsverktyg eller riskbedömningsinstrument som är lämpligt att använda.

Orsaker till våld

Det finns olika förklaringsmodeller till varför våld uppstår. Några av de viktigaste bakgrundsfaktorerna är graden av jämställdhet och ekonomisk jämlikhet. En vanligt förekommande modell inom forskningen är den socio-ekologiska modellen¹³. Den används exempelvis av WHO i deras rapporter om våldsprevention. Modellen beskriver samspelet mellan olika riskfaktorer på olika nivåer.

¹² Barnahus Södertälje, Salem och Nykvarn, Södertörns åklagarkammare och polisen har en avtalsstyrd samverkan. Syftet med Barnahus är att samordna polisutredningar och barnavårdsutredningar. Till Barnahus kommer barn som utsatts för våld eller sexuella övergrepp.

¹³ WHO, (2002).

Figur: Ekologisk modell för att förstå och förebygga våld

Den första nivån består av en individs biologiska och psykologiska förutsättningar, kön, ålder och ekonomisk status. Individuella omständigheter bedöms kunna öka eller minska risken att utsättas för våld. Det gäller även individens benägenhet att själv utsätta någon annan för våld. Den andra nivån handlar om nära relationer och samspelet i familj, bland vänner eller på arbetet. Relationernas kvalitet kan ha en betydelse för risken att utsättas för våld. Den tredje nivån handlar om närmiljön som skolor, arbetsplatser eller bostadsområden. Omständigheter i detta sammanhang ökar eller minskar risken för att utsättas för våld eller utöva våld. Hur är arbetsklimatet i skolan eller i arbetsgruppen? Hur ser toleransen ut mot mobbningstendenser? Den fjärde nivån handlar om sociala och kulturella normer kring maskulinitet och genus samt lagstiftning. Det kan handla om samhällsliga föreställningar om mäns överordning och kvinnors underordning samt ekonomisk och social ojämlikhet. Traditionella värderingar som främjar våld är exempelvis en riskfaktor på samhällsnivå. För att nå framgång i arbetet mot våld räcker det inte att satsa på enbart en nivå utan samtliga nivåer behöver beaktas samtidigt¹⁴.

Våldets kostnader

Enligt Socialstyrelsen beräknas mäns våld mot kvinnor kosta samhället över tre miljarder kronor per år¹⁵. Kostnader på lång sikt för hälso- och sjukvård, tandvård, psykiatri, läkemedel, barnens skador eller smärta och lidande är då inte medräknade¹⁶. Kostnaderna döljs också bakom andra svårigheter som tablettmissbruk, alkohol, depression och nedstämdhet. Studier visar att det är svårt att beräkna kostnader för nedsatt livskvalitet i form av exempelvis uppkommen rädsla och minskad självkänsla¹⁷. Barn som lever i miljöer där våld förekommer visar ökad sårbarhet för att utveckla psykisk ohälsa, exempelvis posttraumatiska stresssymptom (PTSD) senare i livet.

¹⁴ Våldspreventivt centrum, (2016).

¹⁵ Socialstyrelsen, (2006).

¹⁶ SOU 2015:55. *Nationell strategi mot mäns våld mot kvinnor*.

¹⁷ Nationellt centrum för kvinnofrid, Uppsala universitet (2014).

Brottsförebyggande rådet (BRÅ) säger i sin utvärdering av regeringens satsningar på området mäns våld mot kvinnor ”att de medel som regeringen i framtiden avsätter för att bekämpa mäns våld mot kvinnor och barn skall ställas i paritet med kostnader som mäns våld mot kvinnor och barn orsakar idag”.¹⁸ Denna kunskap och insikt borde enligt Brå medföra att mer resurser tillförs och att de medel som anslås behöver nyttjas mer målinriktat, effektivt och långsiktigt.

¹⁸ Brottsförebyggande rådet, rapport (2010:4) *Mäns våld mot kvinnor, hedersrelaterat våld och förtryck samt våld i samkönade relationer - en första uppföljning av regeringens handlingsplan.*

Nulägesbeskrivning och utvecklingsbehov

Kommunen har idag en bred verksamhet inom arbetet med mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer. De utvecklingsområden som berörs i denna plan tar sin utgångspunkt i regeringens handlingsplan för att bekämpa mäns våld mot kvinnor, hedersrelaterat våld och våld i samkönade relationer (2007) samt Socialstyrelsens nationella riktlinjer och råd på området (2014:4). Följande områden är prioriterade i planen.

- Intern och extern samverkan
- Stöd till våldsutsatta och våldsutövare
- Metodutveckling och utbildningsinsatser
- Informationsinsatser
- Förebyggande insatser mot våld

Samverkansgruppen mot kvinnomisshandel har verkat i Södertälje sedan mitten av 1980- talet. Gruppen har haft varierande sammansättning, men alltid med personal från Södertälje kommun, Polisen, Södertörns åklagarkammare, Södertälje sjukhus och Kvinnojouren. Samverkansgruppen breddade sitt uppdrag 2015 med att även innefatta barn utsatta för våld av närstående, Samverkansgruppen bytte därmed namn till *Samverkansgruppen mot våld i nära relation*¹⁹. Samverkansgruppens mål är att utveckla och förenkla samverkan kring våldsutsatta. Vägen mellan myndigheter och organisationer ska vara tydlig och en utsatt person ska inte riskera att hamna mellan stolarna. Samverkansgruppen mot våld i nära relationer ska arbeta vidare för att vidareutveckla strukturen så att den blir hållbar i framtiden. Samverkan ska bygga på funktioner och inte på enskilda medlemmars personliga engagemang, då det blir sårbart över tid.

Antivåldcenter (AVC) utreder våld, gör skyddsbedömningar och erbjuder insatser till våldsutsatta. I enlighet med Socialstyrelsens allmänna råd och föreskrifter²⁰ erbjuds råd och stöd, skyddat boende samt kurativa samtal individuellt och i grupp. AVC bör ha som ytterligare målsättning att utvecklas till ett kompetenscenter inom området våld i nära relationer. Det finns ett stort behov av samlad kunskap och ett stort behov av konsultativt stöd till medarbetare inom andra enheter. Detta kommer sannolikt att kräva personalförstärkning och utvecklingsplanerna bör beaktas i kommande mål- och budgetarbete.

¹⁹Samverkansgruppen har idag representation från Södertälje kommun (AVC, Barn och ungdom, Barnahus, missbruk öppenvård och boende samt allmänpsykiatri), Salems kommun, Nykvarns kommun, Södertälje sjukhus (akut, gyn, kirurg), primärvård, Samordnande Barnmorska, södertörns åklagarkammare, polisens relationsvårdsenhet och Södertälje kvinnojour/tjejjour. Samordnare för kvinnofrid/våld i nära relationer är sammankallande.

²⁰ SOSFS: (2014:4). Våld i nära relation.

Barnahus Södertälje, Salem och Nykvarn, Södertörns åklagarkammare och polisen har en avtalsstyrd samverkan. Södertälje barn- och ungdomspsykiatri deltar också i samarbetet, dock inte i avtalsmässig form. Syftet med Barnahus är att samordna polisutredningar och barnavårdsutredningar. Målgruppen är barn som utsatts för våld eller övergrepp i nära relationer.

Till Barnahuset kommer barn och ungdomar upp till 18 år som utsatts för brott av någon närstående. Syftet är att barnet inte ska behöva upprepa sin berättelse mer än nödvändigt. Arbetet planeras på samrådsmötet och polisen videoförhör barnet i Barnahusets lokaler. Södertälje kommun har en anställd Barnahussamordnare som ansvarar för samrådsmöten och övrig samverkan. Samordnaren rapporterar till Barnahusets styrgrupp som består av representanter från samverkande myndigheter.

Det finns ett projekt *Krisstöd*, kopplat till Barnahuset. Personalen träffar barn och föräldrar samma dag som polisförhöret genomförts. Från april till december 2015 träffade de 110 barn och deras föräldrar. Efter det första samtalet erbjuds fortsatt kontakt något som de flesta föräldrar tackar ja till. Krisstödjarnas snabba insats gör att de möter föräldrarna i den akuta krisen då föräldrarna är som mest mottagliga för stöd och hjälp. Detta gynnar det fortsatta arbetet i familjen. Projektet Krisstöd pågår till 2017 och ska utvärderas. Efter projekttiden är det sannolikt att verksamheten föreslås uppgå i ordinarie verksamhet. Barnahuset och de öppna verksamheter²¹ som riktas mot barn som upplevt våld har en viktig roll att fylla som centrum för arbetet kring våldsutsatta barn. Den kunskap som genereras där bör tas tillvara på ett systematiskt sätt och användas både i konsultationer och i utbildningssammanhang.

Frizon träffar barn och ungdomar i grupp och individuellt. De har grupper för barn med föräldrar som missbrukar, har någon psykiatrisk diagnos eller har föräldrar som separerat. Då flertalet av dessa barn upplevt eller bevittnat våld är det ett återkommande tema i samtliga grupper. Frizon genomför också Trappansamtal²².

Arbetet med våldsutövare startade med projekt Manfred. Tjänsten som är permanent har varit vakant ett antal år men tillsattes på nytt hösten 2015 med en kurator. Arbetet sker delvis i samverkan med övriga kommuner på Södertörn, främst när det gäller grupper för föräldrar. Arbetsuppgifterna innefattar också individuella kontakter med våldsutövare och stöd till män som utsatts för våld av sin partner. I Antivåldscenters (AVC) inriktningsdokument för 2015 uppmärksammas utvecklingsbehovet och det är sannolikt att det på sikt inte kommer att räcka med en tjänst på manskottagningen för att täcka ansvarsområdet. Det är viktigt att beakta detta i kommande mål- och budgetprocesser.

²² Trappan är en krisbearbningsmodell (individuellt) vars målgrupp är barn från cirka 4 år och uppåt, som *bevittnar* våld i familjen.

Ungdomsmottagningens målgrupp är ungdomar mellan 12 och 22 år. På mottagningen finns barnmorskor, kuratorer, venereolog och gynekolog. De har både en öppen mottagning vissa dagar i veckan och möjlighet till tidsbokade besök. De träffar också samtliga ungdomar i årskurs 8 i kommunen. Ungdomar kan få hjälp med olika frågor som kan handla om allt från funderingar kring sex och samlevnad till våld och kontroll i förhållanden. Personalen på Ungdomsmottagningen är HBTQ-certifierad.

Kvinnojouren Annfrid/Juventas systrar i Södertälje är viktig som komplement till kommunens arbete med målgruppen våldsutsatta kvinnor, barn och ungdomar. År 2015 ingick Södertälje kommun och Kvinnojouren/Juventas systrar ett Idéburet Offentligt Partnerskap (IOP)²³. Syftet är att utveckla samverkan ytterligare. Kvinnojouren har drivit ett skyddat boende för våldsutsatta kvinnor med barn. Lokalerna uppfyllde dock inte kraven som bör ställas på ett skyddat boende, och det avvecklades därför våren 2016. Kvinnojouren ska nu söka efter lokaler som uppfyller uppställda krav på bland annat anpassning till barn och funktionsnedsatta samt uppfyller kraven på säkerhet och skydd.

Juventas systrar har fått projektmedel från Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällets frågor (Mucf) till att utveckla ett våldsförebyggande arbete riktat mot unga pojkar. Projektet är treårigt och kommer att drivas i samverkan med kommunen och andra aktörer inom området.

Målgrupper

Handlingsplanens målgrupp är personer utsatta för våld i nära relationer eller hedersrelaterat våld och förtryck. Med nära relationer menas främst partner, f.d. partner, föräldrar, vuxna, barn och personal på boenden och gode män.

Inom målgruppen finns undergrupper som benämns som särskilt sårbara. Det är personer som löper en högre risk att bli utsatta eftersom de ofta har sämre förmåga att utnyttja sina resurser och göra sig förstådda. Trovärdighet i deras berättelser frågasätts också ofta. Det är därför extra viktigt att beakta dessa personers behov av särskilda stödinsatser.

Bland de sårbara grupperna kan nämnas personer med missbruksproblematik, psykisk ohälsa, funktionsnedsättning, invandrabakgrund, HBTQ-personer²⁴ samt personer som lever i ett hedersrelaterat sammanhang.

Personer med funktionsnedsättning bör uppmärksammas särskilt. Studier visar att dessa personer utsätts för våld och hot i lika stor omfattning som andra grupper. Många har svårt att berätta om sin utsatthet, och det är mycket få som polisanmäler. Även äldre personers utsatthet har identifierats

²³ Antogs i Social- och omsorgsnämnden i november, 2016.

²⁴ Hbtq betyder homosexuella, bisexuella, trans- och queerpersoner.

under senare år. Våldet kan ha förekommit under många år från en partner eller uppstå i det speciella beroende som utvecklas i förhållande till vuxna barn. I båda fallen kan beroendet också uppstå i förhållande till personal på olika typer av boenden.

Barn och ungdomar som utsätts för våld av föräldrar, syskon eller andra närstående är en grupp där regler och anvisningar vässats²⁵ sedan den tidigare handlingsplanen. Barn som bevittnar våld, dvs. lever med våldet i sin hemmiljö men inte själva utsätts för direkta slag, har identifierats som en grupp i stort behov av tidiga insatser. Därför är socialnämnden nu skyldig att utreda och bedöma behov av insatser för såväl barn som bevittnat våld som för barn och unga som själva blivit utsatta.

Handlingsplanens övergripande mål

Det övergripande målet med planen är att våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck ska upphöra.

Delmål 1. Kunskap, utbildning och metodutveckling

Kommunens personal ska ha kunskap på området mäns våld mot kvinnor och barn som lever med våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck och våld i samkönade relationer. Verkningsfulla metoder ska utvecklas, och vara anpassade för målgruppen. Den personal som arbetar med våldsutsatta och barn ska ha förmågan att omsätta kunskaperna i det praktiska arbetet.

Arbetet med våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck kräver kunskap. En grundläggande kunskap innefattar insikt och förståelse för de grundläggande orsakerna till mäns våld mot kvinnor och övriga våldsutsatta. Det krävs också förståelse för livssituationen för personer med särskild sårbarhet, kunskap om samhällets ansvar och myndigheters skyldighet att samverka samt förmågan att omsätta kunskaperna i det praktiska arbetet²⁶.

Personal som genomför utredningar och insatser enligt Sol ska kunna uppmärksamma att en person är våldsutsatt och se till att han eller hon får hjälp. Personal som möter barn och unga som är våldsutsatta eller som har bevittnat våld ska ha kunskap om hur man för samtal med barn om våld och vilka konsekvenser upplevelser av våld kan få för barn²⁷.

²⁵ SOSFS (2014:4) Våld i nära relation.

²⁶ SOSFS(2014:4) Våld i nära relation.

²⁷ SOFS (2014:4) Våld i nära relation.

Åtgärder:

1. All nyanställd personal inom barn och ungdom, försörjningsstöd och vuxen missbruk/psykiatri ska genomgå grundutbildning våld i nära relation och som en del av introduktionen.(Ny åtgärd)
Ansvarig: Socialnämnden
2. Kontinuerligt utbilda enhetschefer inom äldreomsorgen att utbilda vidare i APT-grupperna och implementera Socialstyrelsens webbutbildning ”våld mot äldre” som en återkommande aktivitet.(Ny åtgärd)
Ansvarig: Äldreomsorgsnämnden
3. Kommunen ska kartlägga behovet av grundutbildning avseende våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck inom funktionshinderområdet och hitta former som är hållbara över tid.(Ny åtgärd)
Ansvarig: Omsorgsnämnden
4. Upprätta en kompetensutvecklingsplan och satsa på utbildning i hedersrelaterat våld och förtryck för samtlig personal inom socialtjänsten som genomförs under 2017.(Ny åtgärd)
Ansvariga: Socialnämnden, omsorgsnämnden, äldreomsorgsnämnden
5. Kommunen ska utveckla statistiksystem som visar på antalet våldsutsatta vuxna och barn, våldsutövare, vilka behov de har och i vilken utsträckning de får sina behov tillgodosedda. En del statistiksystem behöver utvecklas gemensamt med flera kontor.
Ansvariga: Socialnämnden, omsorgsnämnden, äldreomsorgsnämnden

Åtgärd 1-3. Utbildning våld i nära relationer

En grundutbildningssatsning som bygger helt på intern kompetens pågår from 2016 och framåt. För närvarande finns två kuratorer från AVC/kvinnofrid som är utbildade utbildare genom Nationellt Centrum för Kvinnofrid (NCK) vid Uppsala universitet. Tillsammans med representanter från Barnahus, Frizon, Krisstödet och mansmottagningen utgör de kärngruppen av utbildare. Även inom äldreomsorgen har en grupp med extra utbildade nyckelpersoner skapats. Den fungerar som referensgrupp i arbetet mot våldutsatta äldre. Samordnaren för kvinnofrid/våld i nära relationer ansvarar för att samordna och utveckla utbildningssatsningarna.

Inom äldreomsorgen och funktionshinderområdet ser utbildningsbehovet annorlunda ut. En stor satsning gjordes för personal inom funktionshinderområdet 2013 då medel från Länsstyrelsen utnyttjades. Inom äldreomsorgen har chefer gått spetsutbildningen, *Våld mot äldre*. Den genomfördes tidigare av Länsstyrelsen i Stockholms län men är nu överflyttad till Äldrecentrum.

Under 2015 och 2016 har enhetschefer inom äldreomsorgens öppenvård och boenden genomgått en utbildning i ett lokalt framtaget material på området. Syftet är att de i sin tur utbildar sin egen personal.

Socialstyrelsen har under 2016 utvecklat en webbaserad utbildning som riktar sig till personal inom äldreomsorgen. Även andra aktörer är på gång med liknande satsningar riktade till olika målgrupper. Socialstyrelsens material är gratis och kan användas såväl individuellt som i grupp. Webb-utbildningarna är ett komplement till övrig grundutbildning inom området.

Åtgärd 4. Kompetensutveckling hedersrelaterat våld och förtryck

Den traditionella bilden av en person som är utsatt för hedersrelaterat våld och förtryck är en tonårsflicka. Det är dock viktigt att komma ihåg att även vuxna kvinnor kan vara utsatta och förvisso även pojkar och män som på ett eller annat sätt avviker från gruppens normer. Det är tydligt att kommunen behöver ha en kompetensutvecklingsplan för all personal inom socialtjänstens verksamhetsområden. Det är viktigt att säkerställa att nyanställda har grundläggande kunskaper inom sakområdet.

Södertälje kommun har erbjudits att ingå i ett projekt²⁸ i syfte att utveckla en webb-utbildning inom området hedersrelaterat våld och förtryck. Utvalda pilotkommuner får gratis utbilda 10–15 medarbetare och samtidigt påverka och utvärdera utbildningen efter hand.

Åtgärd 5. Intern statistik

Det finns ingen samlad statistik om hur många kvinnor och barn som sökt stöd i Södertälje kommun för våld i nära relationer. Det är svårt att samordna statistik inom olika enheter och myndigheter på grund av sekretess och skilda uppföljningssystem. För att få en samlad bild idag krävs en granskning av varje enskild verksamhetsstatistik eftersom det saknas samordning. Detta är ett viktigt utvecklingsområde.

²⁸ Projektet bedrivs av Linnamottningen i Stockholm. Linnamottningen är ett skyddat boende för ungdomar, 13-30 år som lever i hederskontext. Kvinnors Nätverk är huvudman. Projektet bekostas av medel från Allmänna Arvsfonden.

Delmål 2. Stöd och hjälp till våldsutsatta och våldsutövare

Alla våldsutsatta personer och våldsutövare som vänder sig till kommunen ska få det stöd och den hjälp som de behöver oavsett ålder, kön, utländsk bakgrund, sexuell läggning, funktionalitet missbruk eller beroende.

Åtgärder:

1. Kommunen ska använda anpassade skannings- och riskbedömningsinstrument för att identifiera våldsutsatthet. Instrumenten ska vara välkända och implementerade i verksamheterna. (Ny åtgärd)

Ansvarig: Socialnämnden

2. Våldsutsatta personer ska känna till vart de kan vända sig för att få stöd och skydd. Kommunen ska utveckla informationen till medborgarna för att säkerhetsställa att information finns tillgänglig på olika språk, i lättläst form på kommunens hemsida och i broschyrer och affischer placerade på strategisk utvalda platser.

Ansvariga: Kommunstyrelsen, socialnämnden, omsorgsnämnden, äldreomsorgsnämnden

3. Arbetet med våldsutsatta personer ska vara kvalitetssäkrat. Arbetet ska ingå i nämndernas ledningssystem för kvalitet.

Ansvariga: Socialnämnden, omsorgsnämnden, äldreomsorgsnämnden

4. Män som söker hjälp för sitt våldsbeteende ska få relevant hjälp för att upphöra med våldet. Kommunen ska därför utveckla mansmottagningen vidare.

Ansvarig: Socialnämnden

Åtgärd 1. Skannings- och riskbedömningsinstrument

För att identifiera våldsutsatthet behövs väl fungerande och väl implementerade skannings- och bedömningsinstrument. Länsstyrelsen i Stockholms län utbildar personal i Freda som består av kortfrågor om våld i syfte att identifiera utsatthet och ett större frågeformulär för att bedöma risk och farlighet. Det är viktigt att genomföra och delta i kontinuerlig utbildning i materialet så att majoriteten av utredande personal använder sig av det.

Åtgärd 2. Information

Utåtriktad information om vart en utsatt eller anhörig kan vända sig för att få hjälp är viktigt. Strategiskt placerade affischer och visitkort hos exempelvis tandläkare, vårdcentraler och skolor kan spela stor roll för en våldsutsatt. Kommunens hemsida ska också innehålla enkel och tydlig information med telefonnummer såväl till kommunens verksamhet som till den nationella "Kvinnofridslinjen" och relevanta frivilligorganisationer. Det är viktigt att informationen finns på flera språk och på lätt svenska och anpassas efter olika målgruppers behov exempelvis för synskadade.

Personalen på AVC har en viktig roll att fylla som informatörer inte bara till kollegor inom kommunen utan också till personal inom exempelvis hälso- och sjukvården, vuxenutbildning och frivilligorganisationer.

Åtgärd 3. I Södertälje kommun utvecklas ett digitalt ledningssystem med start i maj 2016 där processer och rutiner för våldsärenden finns beskrivna.

Delmål 3. Intern och extern samverkan

Kommunen ska säkerställa ett väl fungerande samarbete med rutiner för gemensamt operativt arbete, ansvarsfördelning och uppföljning för att uppfylla de våldsutsattas behov av hjälp och stöd.

Arbetet med våld i nära relationer kräver planering, samverkan och styrning. Samverkan bör ske med kunskap om och respekt för varje myndighets uppdrag och kompetens. Dess syfte är att skapa tydliga rutiner och bättre samarbete som effektiviserar och utvecklar arbetet. Kommunen har det övergripande ansvaret för det strategiska arbetet medan socialtjänsten ansvarar för de delar som omfattas av socialtjänstlagen och SOFS 2014:4.

Åtgärder:

- Barnahus Södertälje, Salem, Nykvarn och dess kringresurser ska förutom sina grunduppdrag utvecklas till kunskapscenter kring barn som upplevt eller bevittnat våld i nära relationer.
(Ny åtgärd)
Ansvarig: Socialnämnden
- Antivåldcenter (AVC) ska utvecklas till ett kunskapscenter inom området våld i nära relationer. (Ny åtgärd)
Ansvarig: Socialnämnden

- Samverkansgruppen mot våld i nära relationers styrgrupp ska verka för ett samverkansavtal mellan myndigheterna som tydligt formulerar samverkans mål och syfte samt deltagarnas uppdrag och mandat.(Ny åtgärd)
Ansvariga: Alla parter, samordnare för kvinnofrid/våld i nära relationer
- Samverkan med Södertälje Kvinnojour och Juventas systrar ska vidareutvecklas inom ramen för ingått Idéburet Offentligt Partnerskarp (IOP).(Ny åtgärd)
Ansvarig: Socialnämnden

Delmål 4. Förebyggande arbete

Det ska finnas ett väl utvecklat arbete med hälsofrämjande och förebyggande insatser inom kommunen.

Åtgärder:

1. Kommunen ska samverka med frivilligorganisationernas förebyggande arbete.
Ansvarig: Kultur- och fritidsnämnden
2. Kommunens arbete med normer och värderingar i förskola, skola ska följas upp.(Ny åtgärd)
Ansvarig: Utbildningsnämnden
3. Inom ramen för familjecentralernas förebyggande arbete ska våld i nära relationer ingå.(Ny åtgärd)
Ansvarig: Socialnämnden
4. Utveckling av generella föräldrastödsprogram i enlighet med folkhälsoprogrammet ska följas upp.(Ny åtgärd)
Ansvarig: Socialnämnden

Att förebygga att våld uppstår är ett ansvar som ligger på flera samhällsnivåer.

Tidigt våldsförebyggande arbete eller primärpreventivt arbete. På denna nivå handlar det om hälsofrämjande insatser för alla. Insatserna görs innan våld har uppstått, innan någon har blivit utövare eller offer. Insatsen riktar sig till den breda allmänheten.

Selektivt förebyggande arbete eller sekundärpreventivt arbete riktar sig till avgränsande grupper som bedöms ha en förhöjd risk att utsättas för eller utöva våld. Insatserna genomförs direkt efter att våld har uppstått för att ta hand om våldets omedelbara konsekvenser. Insatserna riktar sig till riskgrupper.

Indikativt våldsförebyggande arbete eller tertiärpreventivt arbete. Är akuta och behandlande insatser efter att våld har skett, till exempel bearbetning av trauma, rehabilitering av vittnen och offer, eller behandling av förövare. Insatsen riktas till dem som redan har erfarenhet av våld antingen som offer eller förövare. Insatsen riktas till redan drabbade.

Socialtjänsten har i samverkan med hälso- och sjukvården det primära ansvaret för det indikativt våldsförebyggande arbetet. AVC med såväl utredningsinsatser som kurativt stöd, Barnhuset med dess Krisstöd samt Frizon och utvecklingen av en mansmottagning, kan ses som exempel på detta.

Åtgärd 1. Förebyggande arbete i ideella föreningar

Ideella föreningar med verksamhet för barn och unga ska vägledas av FN:s barnkonvention och FN:s konvention för personer med funktionshinder. Föreningarna har ansvar att förebygga kränkningar och övergrepp och att kunna hantera, stödja och hjälpa dem som drabbats. En nyckelfaktor med arbetet mot sexuella övergrepp och kränkningar i föreningar är att ge kunskapsstöd till ledare om våldsförebyggande arbete. Södertälje kommun kommer under hösten 2016 att erbjuda föreningar en webbaserad utbildning *Trygga möten* som startade som verksamhet inom scoutrörelsen 2005. Målet är en verksamhet för barn och unga som är trygg och fri från övergrepp. Metodmaterialet har till syfte att öka kunskapen om övergrepp, kränkningar och mobbning i föreningslivet och i barns liv. Ledare lär sig hur man samtalar med barn kring svåra upplevelser och vad man ska göra om man misstänker att övergrepp skett. I framtiden kan utbildningen utgöra en faktor för att få föreningsbidrag.

Åtgärd 2. Förskola och skola

Skollagen och Diskrimineringslagen ställer höga krav på skola och förskola rörande diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Skolan och förskolan ska aktivt arbeta för att främja likabehandling och för att förebygga och åtgärda kränkande behandling, trakasserier och diskriminering. Skolan har också ansvar för akut ingripande och ska då se till att det finns en struktur för detta till exempel rutiner för anmälan om misstanke att barn och elever utsatts. Detta är en del av skolans värdegrundsarbete och syftar till att skapa trygghet och lika möjligheter.

Skola och förskola har en skyldighet att utreda, rapportera och åtgärda vid kränkande behandling och diskriminering enligt Skollagen och Diskrimineringslagen. Inom skolan och förskolans verksamheter i Södertälje finns ett systematiskt värdegrundsarbete utvecklat mot kränkande behandling, trakasserier och diskriminering som omfattar rutiner, stödfunktioner, kommunikation och nätverkande.

Arbetet för likabehandling är också en del av skolans värdegrundsarbete och handlar om att aktivt främja alla elevers lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionalitet eller sexuell läggning. I Södertäljes skolor och förskolor finns

likabehandlingsgrupper som består av lärare, ledning och specialpedagog som genomför kontinuerlig kartläggning och uppföljning av likabehandlingsarbetet. Det finns en centralt placerad skolutvecklare som ger feedback på skolans arbete och på det sättet främjar förskolans och skolans utvecklingsarbete på området.

Hedersproblematik i skolan tar sig olika uttryck och kan till exempel innebära att flickor och även pojkar hindras av sin familj att delta i undervisning som till exempel sex- och samlevnads-, musik-, eller simundervisning. Elever kan även vara utsatta för social kontroll och påtryckningar av släktingar och vänner²⁹. Flera skolkuratorer i Södertälje har specialutbildning inom området hedersrelaterat våld och förtryck.

Skolan och förskolans verksamheter kring värdegrundsarbete utvecklat mot normer och värderingar behöver följas upp.

Åtgärd 3-4. Familjecentraler och föräldrastödsprogram

I Södertälje kommuns folkhälsoprogram 2015, konstateras att våld i nära relationer är en folkhälsofråga och ska behandlas som en sådan. Där föreslås att socialnämnden utvecklar det hälsofrämjande arbetet i form av familjecentraler och att kommunen inför ett generellt föräldrastödsprogram.

Familjecentraler är en mycket viktig plattform för tidigt stöd och för det förebyggande arbetet.

Verksamheten bygger på ett nära samarbete mellan socialtjänst, mödrahälsovård (MVC) och barnhälsovård (BVC). Målsättningen med familjecentraler är att med utgångspunkt i familjers livssituation främja god hälsa hos barn och unga. Familjecentraler ska vara en öppen mötesplats för familjer, bidra till att stärka det sociala nätverket runt barn och föräldrar, skapa arbetsformer där barn och föräldrar kan vara delaktiga samt fungera som ett kunskaps- och informationscentrum.

Familjecentraler är en resurs för att tidigt upptäcka våld.

²⁹ Skolverket (2010), *hedersrelaterat våld och förtryck, skolans ansvar och möjligheter*.

Kontaktuppgifter: Om du vill veta mer om kommunens handlingsplan mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck ta kontakt med kommunens samordnare för kvinnofrid/våld i nära relationer. E-post: kari.rooth@sodertalje.se, tel: 08 523 0 6108

Referenser

Brottsförebyggande rådet (2010), *Mäns våld mot kvinnor, hedersrelaterat våld och förtryck samt våld i samkönade relationer*. Slutredovisning av ett regeringsuppdrag.

Europarådets fördragsserie nr 210 (2011), *Europarådets konvention om förebyggande och bekämpning av våld mot kvinnor och av våld i hemmet*.

Inspektionen för vård och omsorg (2014), *Våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnat våld. Slutrapport från en nationell tillsyn 2012-2013*.

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor, *Inget att vänta på -våldpreventivt arbete bland barn och unga* (2012).

Nationellt centrum för kvinnofrid, Uppsala universitet (2014), *Våldsutsatta kvinnor – samhällets ansvar*.

Nationellt centrum för kvinnofrid, Uppsala universitet (2014), *Våld och hälsa. En befolkningsundersökning om kvinnors och mäns våldsutsatthet samt kopplingen till hälsa*.

Regeringens skrivelse 2007/08:39. *Handlingsplan för att bekämpa mäns våld mot kvinnor, hedersrelaterat våld och förtryck samt våld i samkönade relationer*.

Skolverket (2010), *Hedersrelaterat våld och förtryck. En vägledning*.

Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (2014:4), *Våld i nära relationer*.

SOU: (2015:55), *Nationell strategi mot mäns våld mot kvinnor och hedersrelaterat våld och förtryck*.

SOU: (2014:49), *Våld i nära relationer – en folkhälsofråga förslag för effektivare arbete*.

SOU: (2010:7), *Sexualbrottslagstiftningen, utvärdering och reformförslag*.

SOU: (2014:71), *Delbetänkande av utredningen som ska föreslå en nationell strategi mot mäns våld mot kvinnor ett jämställt samhälle fritt från våld – utvärdering av regeringens satsningar 2010-2014*.

Referenser från nätet

Brottsförebyggande rådet (2016). <https://www.bra.se/bra/brott-och-statistik.html> Våldspreventivt centrum (2016). <http://www.ffv.me/metoder/>

Nationellt centrum för kvinnofrid (2016). <http://www.nck.uu.se/kunskapscentrum/kunskapsbanken>

Regeringen (2016). Europaparlamentets och rådets direktiv om miniminormer. <http://www.regeringen.se/>

Europarådets konvention om skydd för barn mot sexuell exploatering och sexuella övergrepp. www.regeringen.se/rattsdokument

YTTRANDE

2016-08-15

Kommunala pensionärsrådet

Kommunstyrelsen

**Yttrande angående Handlingsplan mot våld i nära
relationer och hedersrelaterat våld och förtryck 2016-
2018**

Dnr: KS 16/227

Kommunala pensionärsrådet har tagit del av handlingsplanen mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck 2016-2018.

Rådet anser att det är bra att våld mot äldre lyfts upp som en egen del i handlingsplanen då det är ett område som uppmärksammas de senaste åren. Det är viktigt att all personal inom äldreomsorgen utbildas och att utbildningen finns med som en del av introduktionen av nyanställd personal.

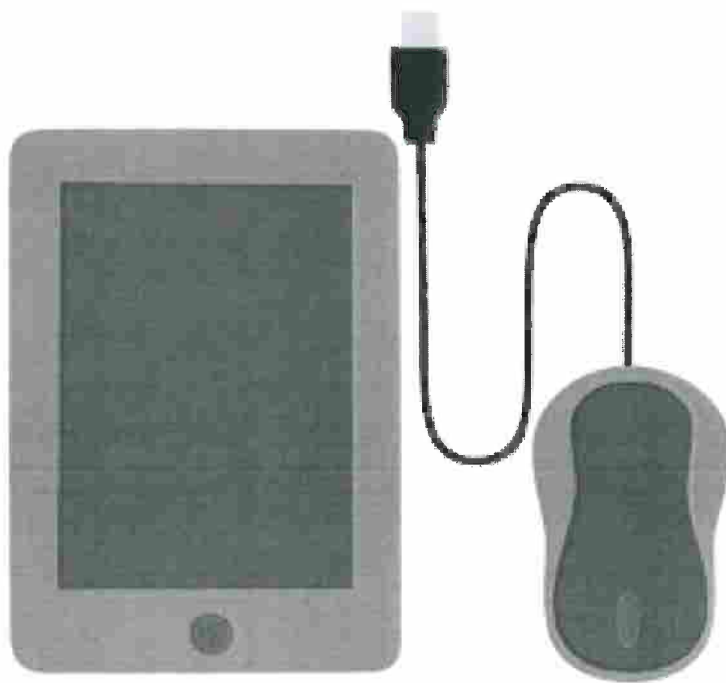
Ulla Rygin (S)

Ordförande kommunala pensionärsrådet

Handläggare: Elin Malmqvist
Samordnare kommunala pensionärsrådet
Kommunstyrelsens kontor
Telefon (direkt): 08-523 049 79
E-post: elin.malmqvist@sodertalje.se

5

Förslag 2016-09-12

Riktlinjer arbetsgrupper

Kommunala pensionärsrådet

Elin Malmqvist
Samordnare
Kommunstyrelsens kontor
Telefon (direkt): 08-523 049 79
E-post: elin.malmqvist@sodertalje.se

Innehållsförteckning

1. Kommunala pensionärsrådet.....	3
2. Arbetsgruppernas uppdrag:.....	3
3. Samordnarens roll	3
4. Minnesanteckningar från arbetsgrupperna.....	4
5. Skriv ett yttrande:.....	4
6. Exempel på en ärendeprocess	5
Steg 1:	5
Steg 2	5
7. Kommunens olika kontor.....	6
8. Kort ordlista	6

1. Kommunala pensionärsrådet

Det allmänna syftet med pensionärsrådets verksamhet är att tillföra kommunal verksamhet och planering pensionärernas kunskande och erfarenhet.

Genom pensionärsrådets ges pensionärerna möjlighet att påverka den kommunala verksamhetens utformning och innehåll samtidigt stimulera pensionärerna till aktivitet i egna föreningar och samhällslivet i övrigt.

Rådet är indelat i tre arbetsgrupper. Det är främst genom arbetsgrupperna som rådet lämnar synpunkter till kontoren.

2. Arbetsgruppernas uppdrag:

Gruppen ska vara rådgivande, svara och ge synpunkter på förslag eller ärenden genom att lämna synpunkter.

Arbetsgrupperna ansvarar för att följa nämndernas ärenden. Det görs främst genom kontakt med samordnaren, kontakter på kontoren och genom att bevaka nämndhandlingar som är kopplade till gruppens arbetsområden.

Gruppen ska skapa en relation med kontorens tjänstemän och arbeta för att skapa ett bra samarbete.

Gruppen ska informera rådet genom minnesanteckningar om arbetet som pågår.

Efter varje träff sammanfattas även de frågeställningar som uppstod vid gruppens möte, dessa förs vidare till rådet för beslut hur rådet går vidare.

3. Samordnarens roll

- Bevakar ärenden i kommunen
- Kontakt mellan rådet och tjänstemän och politiker
- Tilldelar ärenden till arbetsgrupperna i KPR (i samråd med ordförande)
- Sammanställer yttranden efter att arbetsgruppen har lämnat synpunkter/förslag
- Hjälper grupperna vid behov
- Ser till att rätt instans får pensionärsrådets yttranden och skrivelser
- Är administrativt stöd för rådet

4. Minnesanteckningar från arbetsgrupperna

Syftet med minnesanteckningar är att andra personer kan ta del av det som diskuterades under gruppmötet.

Ta gärna hjälp av följande punkter:

- Namn på närvarande och datum
- Anledningen till mötet, d.v.s. ska ni svara på en motion? Fick gruppen ett ärende från samordnaren som gruppen ska ge synpunkter på?
- Det ska framgå vilka punkter gruppen diskuterade
- Hur kan gruppens medlemmar eller pensionärsrådet arbeta med frågan ni diskuterade?
- Ska rådet/samordnaren kontakta någon i kommunen som har specifika kunskaper i frågan?
- Är det något som ordföranden och arbetsutskottet kan arbeta vidare med?

5. Skriv ett yttrande:

När gruppen får en motion eller ett ärende ska ni lämna synpunkter på det som kontoret har skrivit. Det är väldigt viktigt att ni skriver förbättringsförslag, om ni har några. Ni kan också maila frågor om ärendet till samordnaren, som ser till att ni får svar från handläggaren. Ert uppdrag är att ge information och råd till kontoret så att nämnderna eller kommunstyrelsen fattar bra beslut för medborgarna.

Det är också möjligt att inte ha några synpunkter och instämna i kontorets förslag. I sådana fall så ska det framgå i era synpunkter.

Synpunkterna som ni skriver skickas alltid till samordnaren som sammanställer ett yttrande eller skrivelse för att sedan föra det vidare till ordföranden för godkännande, därefter till rätt kontor.

Ta gärna hjälp av följande punkter:

- Det ska vara tydligt vad som är bra och mindre bra i förslaget. Om ni är tveksamma till förslaget/ ärendet måste ni också vara tydliga med just det.
- Börja med vad gruppen tycker och skriv sedan varför ni tycker så.
- Skriv försutsättningar för den perfekta lösningen/idealen.
- Jämför med nuläget. Hur är det nu? Hur påverkar förändringen i ärendet dagens situation? fördelar/nackdelar.
- Om ni tycker att ärendet borde uppmärksamma något som inte finns med, bör ni skriva det och förklara varför det är viktigt

6. Exempel på en ärendeprocess

Ett ärende uppstår på ett kontor, genom att en nämnd ger kontoret ett uppdrag.

Till exempel: Omsorgsnämnden ger social- och omsorgskontoret i uppdrag att undersöka om kommunen behöver ett till LSS- boende.

Steg 1:

1. En utredare på social- och omsorgskontoret får i uppdrag att arbeta med uppdraget/ ärendet att undersöka om kommunen behöver ett till LSS-boende.
2. Ärendet läggs in i kontorets ärendebalans (ärendebalans är en lista där man samlar alla ärenden som nämnden vill att kontoret utreder).
3. Pensionärsrådets samordnare blir kontaktad/tar kontakt med kontoret och får information om att ett ärende är på väg att skapas.
4. Samordnaren ser över vad ärendet handlar om och meddelar ordföranden om att ärendet inkommit. Tillsammans bestämmer de vilken grupp ärendet ska skickas till.
5. En arbetsgrupp får information om att ärendet är på gång och när synpunkter måste vara inlämnade senast.

Steg 2:

1. Ärendet tilldelas arbetsgruppen. Den som är sammankallande har kontakt med resten av gruppen. Arbetsgruppen bestämmer om de behöver träffas.
2. Arbetsgruppen tar fram ett förslag på synpunkter på egen hand.
3. Förslaget skickas alltid till samordnaren som redigerar förslaget och stämmer av med ordföranden och arbetsgruppen.
4. Den nya versionen skickas till arbetsgruppen för kännedom och diskussion.

Undantag:

Om gruppen behöver hjälp, kan gruppen i samarbete med samordnaren skriva yttrandet. Detta genom att samordnaren deltar på arbetsgruppens träff för att direkt samla in synpunkter.

I vissa fall, då det är ett väldigt brådskande ärende kan samordnaren få i uppgift att ta fram ett förslag på yttrande. Yttrandet lämnas vidare till arbetsutskottet samt rådet i mån av tid för godkännande, alternativt enbart till presidiet. Ordförande skriver sedan under.

Steg 3:

1. Efter att arbetsgruppen och samordnaren har behandlat färdigt förslaget till yttrandet skickas det till ordföranden som skriver under.
2. Samordnaren skickar det färdiga förslaget till arbetsgruppen, arbetsutskottet och rådet.
3. Samordnaren skickar det färdiga yttrandet tillbaka till handläggaren/kontoret samt till nämndsekreteraren för respektive nämnd. Handläggaren/kontoret lägger till yttrandet i ärendet som skickas till nämnden.

7. Kommunens olika kontor

Arbetslivskontoret (AK) skriver ärenden till arbetslivsnämnden (ALN). Kontoret har ett nära samarbete med Social- och omsorgskontorets försörjningsstödsenhet och Arbetsförmedlingen. Ansvarar för vuxenutbildningen KOMVUX och arbetsmarknadsinsatserna i Södertälje kommun. Kontoret ansvarar också för undervisning i svenska för invandrare (SFI) och för samhällsorienteringen för nyanlända invandrare.

Kultur- och fritidskontoret (KoF) Skriver ärenden till kultur och fritidsnämnden och kommundelsnämnderna. Sköter föreningslivets frågor, anläggningar, biblioteket, stadsmuseet, fritidsgårdar, Estrad, trombon, Torekällberget och kulturskolan.

Miljökontoret (MK) skriver ärenden till Miljönämnden (MN). Ansvarar för Miljö och hälsa, Livsmedelskontrollen och Naturcentrum.

Samhällsbyggnadskontoret (Sbk) Sbk skriver ärenden till Tekniska nämnden (TN), samhällsbyggnadsnämnden (SBN) och kommundelsnämnderna. Ansvarar för såväl strategisk, långsiktig planering och utveckling, som drift och förvaltning av det offentliga rummet, och kommunens fastigheter och mark. Är uppdelat i planenheten, som sköter planärendena och byggenheten som handlägger bygglovsärenden. Det finns även en del som sköter och planerar allmänna platser och handlägger exploateringsfrågor.

Social- och omsorgskontoret (SK) skriver ärenden till äldreomsorgsnämnden (ÄON), omsorgsnämnden (OMS), socialnämnden (SN) samt kommundelsnämnderna. Oftast om omsorgsfrågor och stöd i olika livssituationer.

Utbildningskontoret (UK) skriver ärenden till utbildningsnämnden och kommundelsnämnderna. Bedriver förskole- och skolverksamhet.

Kommundelsnämnderna (KDN) har inget kontor, de har endast sekreterare och en samordnare. KDN får ärenden från Social- och omsorgskontoret, utbildningskontoret, samhällsbyggnadskontoret och kultur- och fritidskontoret.

8. Kort ordlista

Kontoret – samma sak som förvaltningen. De arbetar mot en eller flera nämnder.

Tjänsteskrivelse - (tidigare kallades det för tjänsteutlåtande, kallas även TJUT) Är en sammanfattning av ett ärende med förslag till nämndens beslut.

Motion - En motion är ett förslag från en politisk grupp eller från politiker. Motionerna skickas till olika nämnder för svar eller till rådet, beroende på frågan.

När motionen skickas till en nämnd är det kontorets uppdrag att skicka ett förslag till beslut till nämnden. Nämnden antar eller avslår kontorets förslag till svar.

Rådet svarar genom att en grupp träffas och skriver ett svar på motionen. Svaret skickas till kommunstyrelsen och därefter till kommunfullmäktige.

Yttrande - Ett yttrande är synpunkter från ett kontor eller från rådet om ett ärende.

FÖRSLAG PÅ YTTRANDE

2016-09-09

Kommunala pensionärsrådet

Kommunstyrelsen

Yttrande angående motion från Ann-Marie Larsson "Snöskottning till äldre"

Dnr: KS 16/262

Kommunala pensionärsrådet har tagit del av motionen angående snöskottning till äldre.

Ur kommunala pensionärsrådets synvinkel är det viktiga i frågan att snöskottningen faktiskt blir utförd, så att de boende får en god tillgänglighet och möjlighet att ta sig ut ur bostaden.

Det framgår inte tydligt i motionen vilken kostnad som drabbar de personer som får del av den föreslagna tjänsten. Kommunala pensionärsrådet antar då att motionären har en förhoppning om att kostnaden i stort sett ska elimineras för äldreomsorgen och bli försumbar för de som nyttjar tjänsten.

Ulla Rygin (S)

Ordförande kommunala pensionärsrådet

Handläggare: Elin Malmqvist
Samordnare kommunala pensionärsrådet
Kommunstyrelsens kontor
Telefon (direkt): 08-523 049 79
E-post: elin.malmqvist@sodertalje.se

Arbetsgrupp E3
Upp i rådet 21 sep.
160630

REMISS

KS

Diarienummer 16/262

Till Äldreomsorgsnämnden /KPR

Från Anne-Marie Larsson (M)

För yttrande senast 30 november 2016

Innehåll Motion av Anne-Marie Larsson (M)
”Snöskottning till äldre”

Kommentar Motion väckt vid kommunfullmäktige 20/6 -16, remitteras till äldreomsorgsnämnden för svar senast 30 november 2016.

På uppdrag av kommunstyrelsens ordförande

SÖDERTÄLJE KOMMUN Kommunstyrelsen	
2016-06-27	
Dnr	Rnr

MOTION

2016-06-20

Till kommunfullmäktige

Snöskottning till äldre

Södertälje kommun sköter snöskottning till äldre medborgare som efter prövning fått detta beviljat. I Södertälje kommun fanns senaste vintern 64 äldre personer som åtnjöt denna service.

För detta betalar respektive brukare 890 kr/mån under perioden november-mars, d.v.s. fem månader. Kostnaden utgår bara om brukaren inte har annan hemtjänst och som inte överstiger maxtaxan om 1772 kr/mån. Av kommunens 64 brukare av tjänsten har 47 redan hemtjänst och kostnaden belastar det allmänna, d.v.s. äldreomsorgsnämnden.

Kostnaden för äldreomsorgsnämnden att sköta snöskottningen uppgår till 10 200 kronor per brukare d.v.s. 594 000 kr per år oberoende om det är snö eller inte. Utförare är Telge tillväxt som åker runt i områdena med minst två, ofta tre personer. Som jämförelse kan nämnas att hela kostnaden för snöskottning i Enhörna kommundelsnämnd var 231 000 kronor vintern 2015/2016.

I tillägg finns det även andra utförare som sköter snöskottning på små specifika ytor som t.ex. en trapp vid Vallaskolan i Enhörna.

Vi anser att detta är slöseri med allmänna medel och vill se ett upplägg där entreprenören som har snöröjningen får totalansvaret för all snöröjning inom sitt avdelade område. Därmed kan administrationen för detta minska, kostnaden för snöskottningen till äldre nästan elimineras samt servicen höjas till brukarna. En extra bonus är att vi tar bort onödig bilkörning vilket är bra för miljön.

MOTION

2016-06-20

Till kommunfullmäktige

Vi vill därför;

Att kommunen ser över alla sina avtal för snöröjning per område och lägger in allt i anbudsunderlaget för respektive område.

Att kommunen genomför denna upphandling, besparing och förbättrad service senast till vinterperioden 2017/2018.

Att kommunen redovisar vilken minskning av administration detta innebär samt årlig beräknad kostnadsminskning.

Anne-Marie Larsson (M)

Boendeplan 2017- 2019

Möte den 30 augusti.

Föredragande: Inga- Lena Palmgren

Arbetsgrupp 1: Ulla Rygin, Caisa Ekstrand, Margareta Eriksson, Jan- Olof Dackebro, Agneta Enbom Holz (Anmäلت förhinder: Ann- Louise Jonsson, Tommy Hansson)

Synpunkter från Arbetsgrupp 1

Demografin visar att det blir en större ökning av äldre än vad man tidigare sett. Framför allt gäller ökningen 80- 85 – åringar. 80 % av de som idag bor i vård- och omsorgsboende hör till den åldersgruppen och det beräknas att fortsätta vara på det viset. I prognosen för antalet äldre kan vi se att siffrorna har justerats uppåt alla år framåt för åldersgrupperna 80- 84, 85- 89, sen förra prognosen. Om man följer de olika årens prognoser kan vi se att det alltid är prognosticerat i underkant. I verkligheten visar det sig att vi blir fler äldre än beräknat.

När vi då ser på Förslag till utbyggnad ser vi, trots det demografin visar, att man inte i planerna har någon ambition att möta det behov prognosen visar. Enligt förslag till utbyggnad kommer det att saknas många platser ända fram till 2025. Antalet platser som saknas ökar dessutom med tiden. Vi saknar ambitionen att möta upp det behov som vi tydligt ser. Vi anser att tidsplanen för nästa vård- och omsorgsboende bör ligga tidigare än planerat.

Inför det planerade nya omsorgsboendet som, enligt förslaget ska vara klart 2021 och enligt Arbetsgrupp 1 bör vara klart tidigare än så, kräver KPR att få vara med i planeringen från början. Budgetering av ett tillagningskök måste ingå. En fråga: Finns det några bestämmelser för hur många boenden det behövs för att ett tillagningskök ska byggas? I så fall är det viktigt att de nya boenden vi planerar har det antalet boende som krävs.

När tidsplanen för utbyggnad av antalet vårdplatser är taget är det viktigt att hålla den. Hittills har tidsplanerna för kommunens senaste vård- och omsorgsboenden inte hållits. De har blivit framflyttade. Det blir extra allvarligt eftersom det hela tiden saknas platser.

Södertälje kommun köper platser från andra kommuner. Arbetsgruppen saknar ett mål i vår kommun om att kommunen själv ska klara det behov som finns när det gäller vård- och omsorgsboende.

I rapporten nämns nya privata alternativ i kommunen. Vad innebär det? Vilken sorts boende? Hur många platser? Är kommunen garanterad ett visst antal platser? I så fall vilken form av boendeplatser? Det är väl antagligen öppet för personer från andra kommuner att söka sig till detta boende. Med andra ord: Vad är säkert med dessa platser för vår kommun? Hur ser kostnaden ut?

Den öppna och stödjande verksamheten för att man ska kunna bo kvar hemma: Inget har förändrats sen 2015 står det i rapporten. Hur ska den stödjande verksamheten utvecklas

fram till 2025? Hur kommer behovet att se ut? Det behövs en ordentlig diskussion med pensionärsorganisationerna och KPR om det.

Till sist vill vi poängtera att ett helhetsgrepp över äldres boende saknas i kommunen. Boendeplanen gäller vård- och omsorgsboende. Vem tar ansvar för andra former av boende för äldre, att äldre kan bo kvar i och flytta in hos Telgebostäder eller andra hyresvärdar mm? Diskussionen om Tredje generationens servicehus, som ingick i Albins Lindströms utredning, har försvunnit. Önskemål från kommun finns om rörlighet på bostadsmarknaden när det gäller äldre t ex att man flyttar från sina hus. Hur ska det ske om inte alternativ finns?

eu

Agneta Enbom Holz

Minnesanteckningar

KPR Arbetsgrupp 2

Samtal om remissen "Framtida inriktning för färdtjänsten" i stadhuset 2016-08-29 kl 10-11.15.

Närvarande: Birgitta Johansson , Yvonne Zeijlon och Nils-Gunnar Lindh + två representanter från KHR.

- 1. Arbetsgruppen fick träffa Inga-Lena Palmgren som handlägger ärendet för kommunen om färdtjänstens framtid. Trafiknämnden har via Färdtjänsten i Stockholms läns landsting (SLL) skickat ärendet på remiss till Södertälje kommunen. Utredningen är omfattande och innehåller 27 olika förslag. Arbetsgruppen anser att social och omsorgskontorets förslag till remissvar är bra och väl utformat.**
- 2. De som är i behov av färdtjänst har framfört en del klagomål när det gäller det svenska språket, bemötandet, information och områdeskännedomen. Det finns dock en rad förslag för att åtgärda dessa brister.**
- 3. Det finns förslag på att införa en kundvalsmodell i färdtjänsten (liknande den inom hemtjänsten). Det finns också förslag med om att införa en kravprofil.**
- 4. Samtliga kunder skall ha ett tak på 500 resor / år. Avgiftssystemet med färdtjänst kommer att ses över vid ett senare tillfälle. Nuvarande färdtjänstavgift går ut i april 2018 men det kan förlängas med två år.**

Vid pennan Nils-Gunnar Lindh

Minnesanteckningar

KPR Arbetsgrupp 2

Besök hos Trea Assistans Stockholm AB 2016-08-23 kl 10- 11.15

Närvarande: Bengt-Arne Åhrberg, Yvonne Zeijlon Gunnel Bertell, Birgitta Johansson , Söve Åkerlund och Nils-Gunnar Lindh

- 1. Trea Assistans har sina lokaler på Oxbacksgatan 10 och det är tillsammans med Eveo det minsta av kommunens hemtjänstföretag. Trea Assistans har även en mindre hemtjänstverksamhet i Salem.. Huvudkontoret ligger i Stockholm som också sköter löneutbetalningarna.**
- 2. Arbetsgruppen fick träffa Gihan Anter som är verksamhetsansvarig. På kansliet finns även en verksamhetschef och gruppchef. Under tiden med LOV hade man mellan 6-7 % av kommunens hemtjänst, sedan LOU infördes har man av kommunen tilldelats 4 % av hemtjänsten. Trea Assistans är tacksamma för att man i hård konkurrens fick vara ett av fem privata hemtjänstföretag.**
- 3. Trea assistans har 20-22 anställda och 45 brukare. Samtliga anställda är kvinnor och målet är att 85 % av dessa skall ha adekvat utbildning. Sjukfrånvaron är låg. Företaget har tillgång till tre bilar och samtliga brukare bor relativt centralt i Södertälje. Gihan Anter anser att det är viktigt att ÄBIC blir infört i Södertälje som innebär att man i högre grad än idag ställer den äldres behov i centrum. Äldres behov ser ofta helt olika ut.**
- 4. Den 29 augusti kl 10 skall arbetsgruppens tillsammans med en arbetsgrupp från KHR träffa Inga-Lena Palmgren i stadshuset om utredningen som pågår om färdtjänsten**

Vid pennan Nils-Gunnar Lindh

2016-09-12
Uppdaterad

	Ärende	Åtgärder	Återkoppling
Inlagt			
2016 augusti	Detailplaner: Yttrande Ytterjärna konsthall och konferens Yttrande Sporren 1 m.fl. Yttrande Kolpenäs och Södra	Arbetsgrupp 3 tar fram förslag på yttranden.	Yttranden är inlämnat för samtliga tre detaljplaner, 2016-08-30
2016 augusti	Remiss "Framtida inriktning för färdtjänsten"	Arbetsgrupp 2 tar fram förslag på yttrande	Yttrande inlämnat 2016-08-30
2016 augusti	Motion från Ann-Marie Larsson (M) Snöskottning till äldre"	Arbetsgrupp 3 får i uppdrag att titta på ärendet. Ärendet bör behandlas på rådmötet 21 september	Förslag på yttrande lämnas till rådet 21 september.
2016 maj	Taxor och avgifter	Arbetsgrupp 3 får i uppdrag att ta fram förslag på yttrandet till AU 24 augusti.	Yttrande är inlämnat 2016-08-30
2016-05-30	Kulturplan	KOF arbetar med en kulturplan, nämnden tar beslut i september. KPR bör få vara delaktigt.	Staffan Jonsson har meddelat att KPR ska vara delaktig på något sätt.
2016-04-22	Boendeplan 2017-2019	Arbetsgrupp 1 och 2 har haft möte med Inga-Lena Palmgren och Magnus Lundin 30 maj. Möte bokas in med arbetsgrupp 1 i slutet av augusti.	Yttrande inlämnat 12 september.
2016-02-03	Skrivelse till KS om broddar	Yessica skriver- AU godkänner	Till AU 2016-02-17. Klart. 2016-09-05 Presidiet träffar Ola Schön för att diskutera varför ärendet inte behandlas av KS. Samordnaren ska tydliggöra vissa punkter och lämna in skrivelsen igen.

2016-09-12
Uppdaterad

Dec 15	Återkoppling om det nya systemet- Taxor och avgifter	Bengt Johansson ingår i en beredningsgrupp. Rådet kommer att få ytterligare information vid ett senare tillfälle.	Yessica mailade en färdig rapport till Ulla Rygin 2016-02-05. ÄON återremitterade ärendet. Bengt Johansson Informerar om arbetet 2016-03-23
Tidigare år Dec 15	Återkoppling om Björkmossen		Arbetet med Björkmossen kommer att dröja. Arbetet beräknas börja under hösten 2018. För mer info se ÄONs protokoll 2016-03-01. Återkommande info hos ÄON

YTTRANDE

2016-09-08

Kommunala pensionärsrådet

Äldreomsorgsnämnden

Kommundelsnämnderna

Yttrande angående boendeplan 2017-2019 inom äldreomsorgen

Dnr: ÄON 16/039, En 16/43, HM 16/47, Jä 16/68, VM 16/41

Kommunala pensionärsrådet har tagit del av information angående boendeplanen 2017-2019. Demografin visar att det blir en större ökning av äldre än vad man tidigare sett. Framför allt gäller ökningen 80- 85 – åringar. 80 % av de som idag bor i vård- och omsorgsboende hör till den åldersgruppen och den trenden beräknas att fortsätta. I prognosen för antalet äldre kan vi se att siffrorna har justerats uppåt alla år framåt för åldersgrupperna 80- 84, 85- 89, sen förra prognosen. Om man följer de olika årens prognoser kan vi se att det alltid är prognosticerat i underkant. I verkligheten visar det sig att det blir fler äldre än beräknat.

Trots dessa prognoser, upplever rådet att man i planerna inte har någon ambition att möta det behov prognosen visar. Enligt förslag till utbyggnad kommer det att saknas många platser ända fram till 2025. Antalet platser som saknas ökar dessutom med tiden. Rådet upplever att kommunen saknar ambitionen att möta upp det behov som tydligt syns och anser att tidsplanen för nästa vård- och omsorgsboende bör ligga tidigare än planerat.

Inför det planerade nya omsorgsboendet som, enligt förslaget ska vara klart 2021, och som enligt rådet bör vara klart tidigare än så, måste kommunala pensionärsrådet vara med i planeringen från början. Budgetering av ett tillagningskök måste ingå. Om det finns bestämmelser för hur många boenden det behövs för att ett tillagningskök ska byggas så är det viktigt att de nya boenden har det antalet boende som krävs.

Tidsplanen för utbyggnad av vårdplatser är viktig att hålla. Hittills har tidsplanerna för kommunens senaste vård- och omsorgsboenden inte hållits utan de har blivit framflyttade. Eftersom det hela tiden saknas platser är det extra viktigt att hålla tidsplanen.

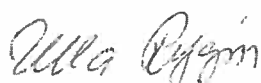
Södertälje kommun köper platser från andra kommuner. Kommunala pensionärsrådet saknar en målsättning kring hur kommunen på egen hand ska klara det behov av vård- och omsorgsboende som finns.

I rapporten nämns nya privata alternativ i kommunen. Kommunala pensionärsrådet önskar ett förtydligande kring vad det privata alternativet innebär, vilket sorts boende handlar det om, hur

många platser, är kommunen garanterad ett visst antal platser – i så fall vilken form av boendeplatser, hur ser kostnaden ut?

När det gäller den öppna och stödjande verksamheten för att kunna bo kvar hemma så står det i rapporten att inget har förändrats sen 2015. Kommunala pensionärsrådet önskar få veta hur den stödjande verksamheten ska utvecklas fram till 2025 och hur behovet kommer att se ut? Det behövs en ordentlig diskussion med kommunala pensionärsrådet och de olika pensionärsorganisationerna kring detta.

Till sist vill rådet poängtera att ett helhetsgrepp över äldres boende saknas i kommunen. BoendepLANEN gäller vård- och omsorgsboende, men vem ansvarar för andra former av boende för äldre, att äldre kan bo kvar eller flytta till olika hyresvärdar. Diskussionen om nästa generations servicehus, som ingick i utredaren Albins Lindströms utredning, anser rådet har försvunnit. Om det inte finns bra alternativ till boende hur ska då kommunen kunna leva upp till sin egen önskan om rörlighet på bostadsmarknaden?

Ulla Rygin (S)

Ordförande kommunala pensionärsrådet

Handläggare: Elin Malmqvist
Samordnare kommunala pensionärsrådet
Kommunstyrelsens kontor
Telefon (direkt): 08-523 049 79
E-post: elin.malmqvist@sodertalje.se

YTTRANDE

2016-08-30

Kommunala pensionärsrådet

Äldreomsorgsnämnden

Kommundelsnämnderna

Yttrande angående taxor och avgifter inom äldreomsorgen 2017

Dnr: Äon 16/49, Jä 1607, HM 16/07, En 16/07

Ärendet

Kommunala pensionärsrådet har tagit del av underlaget angående taxor och avgifter inom äldreomsorgen 2017 och lämnar följande synpunkter.

Förslaget till avgifter för 2017 bygger till stor del på prisbasbeloppets förändringar. Från 2016 till 2017 ökar beloppet från 44 300 kr till 44 800 kr, det vill säga med 1,1 procent. Denna ökning får genomslag i kostnaden för några tjänster.

För övrigt återstår frågan om underlag för timkostnaden för hemtjänsten som föreslås ökas från 344 kr till 349 kr. Ökningen är framräknad utifrån en ökning med 1,5 procent. Det är fortfarande oklart varför tjänstförslaget utgår från 344 kr.

Kommunala pensionärsrådet anser att timkostnaden inte är på en acceptabel nivå i jämförelse med andra kommuner.

Kostnaden för larm ska tydligt kopplas till maxtaxan och ingå i detta belopp.

Utöver det har kommunala pensionärsrådet förhoppningen att underlaget för timkostnaden kommer att presenteras inför budgetprocess 2018.

Ulla Rygin

Ordförande kommunala pensionärsrådet

Handläggare: Elin Malmqvist

Samordnare

Kommunstyrelsen

Telefon (direkt): 08-523 049 79

E-post: elin.malmqvist@sodertalje.se

YTTRANDE

2016-08-30

Kommunala pensionärsrådet

Samhällsbyggnadskontoret

Yttrande Ytterjärna konsthall och konferens

Dnr: 2014-01388-214

Kommunala pensionärsrådet har tagit del av detaljplanen för Ytterjärna konsthall och konferens och lämnar följande synpunkter.

Ett av planens syften är att skydda den bebyggelsemiljö som redan nu finns i Ytterjärna med kulturhistoriskt värde samt att ge möjlighet till att utveckla området med en konsthall och konferenslokaler.

Kommunala pensionärsrådet ser det första syftet som viktigt och angeläget. I planbeskrivningen finns en mycket intressant genomgång av dagens byggnader.

För övrigt vill pensionärsrådet endast påtala det sedan tidigare aktuella problemet med att besöka Ytterjärna med kollektivtrafik. Hållplatsen är belägen vid vägen söderut från Södertälje. En bättre plats för hållplatsen är önskvärd.

Ulla Rygin (S)

Ordförande kommunala pensionärsrådet

Handläggare: Elin Malmqvist
Samordnare kommunala pensionärsrådet
Kommunstyrelsens kontor
Telefon (direkt): 08-523 049 79
E-post: elin.malmqvist@sodertalje.se

YTTRANDE

2016-08-30

Kommunala pensionärsrådet

Samhällsbyggnadskontoret

Yttrande Sporren 1 m.fl.

Dnr: 2014-01388-214

Kommunala pensionärsrådet har tagit del av detaljplanen för Sporren 1 m.fl. och lämnar följande synpunkter.

På området föreligger stora svårigheter att få en acceptabel utemiljö då buller från både fartyg och vägtrafik stör de boende om de vill vistas utomhus.

Försörjning med kollektivtrafik till området är oklart. Om området ska försörjas med genomgående busstrafik är det oklart var utfarten ska placeras. En vändplats för bussar inom området är troligtvis både farligt och opraktiskt.

En intressant aspekt är att lägenhetsstorleken i genomsnitt blir 50 kvm, vilket skulle passa bra för pensionärer.

Ulla Rygin (S)

Ordförande kommunala pensionärsrådet

Handläggare: Elin Malmqvist
Samordnare kommunala pensionärsrådet
Kommunstyrelsens kontor
Telefon (direkt): 08-523 049 79
E-post: elin.malmqvist@sodertalje.se

YTTRANDE

2016-08-30

Kommunala pensionärsrådet

Samhällsbyggnadskontoret

Yttrande Kolpenäs 1:1 och Södra 1:2

Dnr: 2014-01575-214

Kommunala pensionärsrådet avstår att yttra sig gällande detaljplan för Kolpenäs 1:1 och Södra 1:2.

Ulla Rygin (S)

Ordförande kommunala pensionärsrådet

Handläggare: Elin Malmqvist

Samordnare kommunala pensionärsrådet

Kommunstyrelsens kontor

Telefon (direkt): 08-523 049 79

E-post: elin.malmqvist@sodertalje.se

YTTRANDE

2016-08-30

Kommunala pensionärsrådet

Äldreomsorgsnämnden

Omsorgsnämnden

Yttrande remiss "Framtida inriktning för färdtjänsten"

Dnr: Trafiknämnden (TN) 2014-0463

Kommunala pensionärsrådet har tagit del av remiss "Framtida inriktning för färdtjänsten".

Rådet stödjer kontorets förslag och ser positivt på de förändringar som föreslås.

Ulla Rygin (S)

Ordförande kommunala pensionärsrådet

Handläggare: Elin Malmqvist
Samordnare kommunala pensionärsrådet
Kommunstyrelsens kontor
Telefon (direkt): 08-523 049 79
E-post: elin.malmqvist@sodertalje.se

YTTRANDE

2016-08-15

Kommunala pensionärsrådet

Kommunstyrelsen

**Yttrande angående Handlingsplan mot våld i nära
relationer och hedersrelaterat våld och förtryck 2016-
2018**

Dnr: KS 16/227

Kommunala pensionärsrådet har tagit del av handlingsplanen mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck 2016-2018.

Rådet anser att det är bra att våld mot äldre lyfts upp som en egen del i handlingsplanen då det är ett område som uppmärksammats de senaste åren. Det är viktigt att all personal inom äldreomsorgen utbildas och att utbildningen finns med som en del av introduktionen av nyanställd personal.

Ulla Rygin (S)

Ordförande kommunala pensionärsrådet

Handläggare: Elin Malmqvist
Samordnare kommunala pensionärsrådet
Kommunstyrelsens kontor
Telefon (direkt): 08-523 049 79
E-post: elin.malmqvist@sodertalje.se

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
2016-08-24

KOMMUNALA PENSIONÄRSRÅDET
Arbetsutskott

Tid	Onsdagen den 24 augusti 2016, kl. 14.30–16.00
Plats	Södertälje stadshus, sal Opus

Justering

Justering, tid och plats	Måndagen den 5 september 2016, Södertälje stadshus		
Sekreterare	Elin Malmqvist <i>Elin Malmqvist</i>	Paragraf	26-35
Tjänstgörande ordförande	<i>Ulla Rygin</i> Ulla Rygin (S)	Paragraf	26-35
Justerare	Lisbeth Wiklund (M) <i>Lisbeth Wiklund</i>	Paragraf	26-35

Närvarande

Ledamöter	Ulla Rygin (S), ordförande Kent Forsberg (S) Lisbeth Wiklund (M) Bengt Johansson (SPF), vice ordförande Bengt-Arne Åhrberg (SKPF)
Övriga närvarande	

Justerandes signum 	Anslagsdatum 2016-09-05	Utdragsbestyrkande
---	----------------------------	--------------------

Innehållsförteckning

Närvarande	2
§ 26 Fastställande av dagordning	4
§-27 Arbetsgruppernas funktion	5
§ 28 Taxor och avgifter	6
§ 29 Budgetuppföljning.....	7
§ 30 Information om temadagen – Bevara dig väl!	8
§ 31 Information från arbetsgrupper	9
§ 32 Information från samordnare.....	10
§ 33 Uppföljning av ärenden.....	11
§ 34 Rådsmötet.....	12
§ 35 Övrigt	13

Justerandes signum

Anslagsdatum

2016-09-05

Utdragsbestyrkande

§ 26 Fastställande av dagordning

Tillkommande ärende

Information från möte med Boel Godner läggs till under punkten Information från samordnare.

Arbetsutskottets beslut

Arbetsutskottet fastställer dagordningen med ovanstående tillägg.

Justerandes signum 	Anslagsdatum 2016-09-05	Utdragsbestyrkande
---	----------------------------	--------------------

§ 27 Arbetsgruppernas funktion

Sammanfattning av ärendet

Ordförande Ulla Rygin (S) lyfter frågan kring arbetsgruppernas roll och funktion samt hur de fungerar.

Syftet med och riktlinjerna för arbetsgrupperna behöver bli tydligare så att grupperna blir effektivare och ger resultat.

Kent Forsberg (S) menar att rådet lämnar synpunkter i samma ärenden år efter år och kommunen tar ändå inte till sig rådets synpunkter. Särskilt gäller detta ärendet om taxor och avgifter.

Ulla Rygin (S) tar med sig frågan till ordförandeträffen.

Bengt-Arne Åhrberg (SKPF) menar att arbetsgrupperna inte har ett tydligt mandat och att det är svårt att veta vad grupperna ska göra med de synpunkter och frågor som de får under möten och träffar med verksamheter eller tjänstemän.

Ett förslag är att arbetsgrupperna sammanställer de viktigaste punkterna och frågeställningarna från sina träffar till rådsmötena. På så sätt förs de vidare till hela rådet och rådet kan besluta hur man ska gå vidare.

Arbetsgrupperna ska ta hjälp av samordnaren för att få tag i material av exempelvis tjänstemän.

Ulla Rygin (S) menar att utvecklingen av arbetsgrupperna bör vara en stående fråga på arbetsutskottets dagordning. Samordnaren bör även titta på tydligare riktlinjer för arbetsgrupperna.

Arbetsutskottets beslut

1. Arbetsgruppernas funktion ska stå med som en stående punkt på arbetsutskottets dagordning.
2. Samordnaren får i uppdrag att se över riktlinjerna för arbetsgrupperna.

Justerandes signum 	Anslagsdatum 2016-09-05	Utdragsbestyrkande
---	----------------------------	--------------------

§ 28 Taxor och avgifter

Sammanfattning av ärendet

Kommunens avgifter för insatser enligt socialtjänstlagen är i grunden reglerade i lag. Lagen fastställer en högsta nivå (s.k. maxtaxa). Avgifterna ska vara skäliga och får inte överstiga kommunens självkostnader. Avgifterna beräknas utifrån brukarens avgiftsutrymme. Kommunen har en skyldighet att bevaka att den enskilde brukaren garanteras ett förbehållsbelopp för boendekostnad och normala levnadsomkostnader. Socialstyrelsen beslutar årligen om förbehållsbeloppet.

Kommunen fastställer avgifter enligt två principer. Den ena är en andel av prisbasbeloppet som tidigare är beslutad i kommunfullmäktige. För kalenderår 2017 är prisbasbeloppet 44 800 kronor, år 2016 var det 44 300 kronor. Prisbasbeloppet fastställs enligt lagen om allmän försäkring (1962:381) och räknas fram på grundval av ändringarna i det allmänna prisläget och enligt utvecklingen av konsumentprisindex. Regeringen beslutar om prisbasbeloppet efter förslag från Statistiska centralbyrån (SCB). Avgifter som är knutna till prisbasbeloppet höjs i enlighet med tidigare fastställd procentuell andel.

Den andra principen är en procentuell uppräknings som motsvarar pris- och löneökningar. En uppräknings för löner och priser har skett för 2017 i förvaltningens underlag till Mål och budget med 1 procent. Vidare har intäktskravet ökats med 2,4 mnkr till 36 mnkr, för höjd maxtaxa samt ökade volymer. För att kunna nå upp till det ökade intäktskravet, föreslår kontoret att avgifter som inte är kopplade till prisbasbeloppet uppräknas med 1,5 procent för 2017.

Kommunala pensionärsrådets förslag på yttrande

Kommunala pensionärsrådet har tagit del av underlaget angående taxor och avgifter inom äldreomsorgen 2017 och lämnar följande synpunkter.

Förslaget till avgifter för 2017 bygger till stor del på prisbasbeloppets förändringar. Från 2016 till 2017 ökar beloppet från 44 300 kr till 44 800 kr, det vill säga med 1,1 procent. Denna ökning får genomslag i kostnaden för några tjänster.

För övrigt återstår frågan om underlag för timkostnaden för hemtjänsten som föreslås ökas från 344 kr till 349 kr. Ökningen är framräknad utifrån en ökning med 1,5 procent. Det är fortfarande oklart varför tjänstförslaget utgår från 344 kr.

Kommunala pensionärsrådet anser att timkostnaden inte är på en acceptabel nivå i jämförelse med andra kommuner.

Kostnaden för larm ska tydligt kopplas till maxtaxan och ingå i detta belopp.

Utöver det har kommunala pensionärsrådet förhoppningen att underlaget för timkostnaden kommer att presenteras inför budgetprocess 2018.

Arbetsutskottets beslut

Arbetsutskottet godkänner förslaget till yttrande och lämnar vidare det till äldreomsorgsnämnden samt kommundelsnämnderna.

Justerandes signum 	Anslagsdatum 2016-09-05	Utdragsbestyrkande
---	----------------------------	--------------------

§ 29 Budgetuppföljning

Samordnaren informerar om rådets budgetuppföljning. Fram till 31 juli hade rådet ett överskott på 176tkr. 100tkr är avsatta för äldredagen och kommer att dras efter 6 oktober.

Arbetsutskottets beslut

Arbetsutskottet tar del av informationen.

Justerandes signum

U.R.

Anslagsdatum

2016-09-05

Utdragsbestyrkande

§ 30 Information om temadagen – Bevara dig väl!

Samordnaren informerar om programmet för äldredagen 6 oktober. Programmet kommer att tryckas så fort det är färdigt och finnas i stadshusets reception. Ett antal affischer kommer också att tryckas upp. Bra om rådet hjälper till att sätta upp dem på lite olika platser i kommunen. Programmet skickas med protokollet som bilaga.

Arbetsutskottets beslut

Arbetsutskottet godkänner informationen.

Justerandes signum 	Anslagsdatum 2016-09-05	Utdragsbestyrkande
---	----------------------------	--------------------

§ 31 Information från arbetsgrupper

Arbetsgrupp 1 – har inget att rapportera.

Arbetsgrupp 2 – har inget att rapportera.

Arbetsgrupp 3 – har inget att rapportera.

Arbetsutskottets beslut

Arbetsutskottet godkänner informationen.

Justerandes signum 	Anslagsdatum 2016-09-05	Utdragsbestyrkande
---	----------------------------	---

§ 32 Information från samordnare

Ordförande Ulla Rygin (S) informerar från träffen med kommunstyrelsens ordförande Boel Godner i våras. Under mötet diskuterades bland annat:

- Kommunala pensionärsrådets budget.
- Björkmossen, hur matlagningssituationen kommer att lösas.

En ny träff kommer att bokas in med Boel Godner och pensionärsrådet i höst.

Arbetsutskottets beslut

Arbetsutskottet godkänner informationen.

Justerandes signum 	Anslagsdatum 2016-09-05	Utdragsbestyrkande
---	----------------------------	--------------------

§ 33 Uppföljning av ärenden

Ärendebalans 2016-08-16

Följande ändringar görs:

Bergviks vårdshus – stryks

Skrivelse om nämndernas reglementen – stryks

Uppföljning av Boendeplanen – stryks

Broschyrer om fallolyckor – stryks

Årsrapport om gruppernas aktivitet – stryks

Motion Stärk demensvården genom att anställa en demenssjuksköterska – stryks

Demensriktlinjer – stryks

Arbetsutskottets beslut

Arbetsutskottet godkänner ovanstående ändringar av ärendebalanslistan.

Justerandes signum 	Anslagsdatum 2016-09-05	Utdragsbestyrkande
---	----------------------------	--------------------

§ 34 Rådsmötet

Följande bör tas upp på rådsmötet den 21 september

- Helena Martinger, Nestor
- Information uppföljning av handlingsplan våld i nära relationer
- Vanliga punkterna

Arbetsutskottets beslut

Arbetsutskottet godkänner förslaget på dagordning.

Justerares signum 	Anslagsdatum 2016-09-05	Utdragsbestyrkande
--	----------------------------	---

§ 35 Övrigt

Inga övriga frågor.

Justerandes signum

WR

EM

Anslagsdatum

2016-09-05

Utdragsbestyrkande